

پرځه

د اسوېلو اېلټې

شعېر ټولگه
کال ۱۳۹۵

Ketabton.com

دالی

ستا لیونتوب ته ...

د ليکي نوم: پرځه، د اسوېلو اېلتي

شاعر: احمد سليم ږنگ

دیزاین او ټایپ: احمد سليم ږنگ

کال: ۱۳۹۵

خپلې خبرې

زه احمد سليم ږنگ نومېرم د استاد غلام حسين ږنگ زوی او پوهنوال استاد غلام دستگير ږنگ خوږيايي نمسی یم. په کال ۱۳۵۸ ل کې په کابل کې زېږېدلی یم. د کمپیوټر ساینس دیپلوم مې د خیبر پښتونخوا د هایټک د لوړو زده کړو موسسې څخه او په حقوقو او سیاسي علومو کې مې لیسانس د کابل پوهنتون څخه ترلاسه کړی، د ښاغلي حیدري وجودي څخه مې د مینې، تصوف او عرفان زده کړې کړي، د مولانا جلال الدین محمد بلخي رومي رح آثارو پراخه مطالعه لرم ځکه عرفاني اصطلاحات مې د شعرونو غټه برخه جوړوي، همدا لامل دی چې زما د شعرونو غټه برخه د ظاهري معنا پرته خپل عرفاني تشبیهاتو، اصطلاحاتو او مفاهیمو لرونکي دي، دې ټکي ته مې ځکه اشاره وکړه چې ځنې اشعار د تامل وړ دي او باید په لنډ فکر یې په هکله قضاوت ونه شي.

زه له لیکوالانو او ادیبانو سره تر ډېره په اړیکه کې نه یم، ځکه ونه مې شول چې د هغوی نظر د خپلو اشعارو په هکله ترلاسه او تاسې سره یې شرک کړم، همداسې د اوس لپاره د خپلو اشعارو د چاپ مالي وړتیا نه لرم نو ځکه یې د سافټ او یا PDF په بڼه خپرولم. هر هغه وگړی/وگړې او یا ټولنه چې وغواړي له دې اشعارو څخه گټه پورته کړي او یا یې په هر ډول خپاره کړي د لیکوال د معنوي حقوقو په پام کې نیولو سره د گټه اخستنې حق لري.

دا زما لومړنۍ شعري ټولگه ده، تر دې وړاندې مې د ښاغلي جان ادایر John Adair د The Leadership of Muhammad او د ښاغلي ذاکر نایک Quran and Science کتابونه ژباړلي خو هغه هم لا چاپ شوي نه دي.

دراڼه لوستونکي کولی شي زما د شعرونو په هکله د هر ډول څرگندونو او خپل نظر شریکولو لپاره د saleemrlung@gmail.com برېښنالیک له لارې اړیکه ټینګه کړي.

په مینه

سليم ږنگ

تنهائي ده زما سيال د تا د حسن
ټول آسمان دى زني خال د تا د حسن
فربنتي يې له ازله ځيني شميري
بې انجامه دى کمال د تا د حسن
اووه آسمانه څو تر پښو لاندې کېږدي
ښکاري نه ورته جمال د تا د حسن
فرش و عرش واره ورکېږي په کې هلته
چې منصور ويني وصال د تا د حسن
ته الف نه يې تر يا د ښايستونو
لمر لبه شو له شال د تا د حسن
هر حسينه يو سپي ساتي په درشل کې
رنگ دې سپي کره چې کړي قال د تا د حسن

د آدم خاوره چې خټه په اوبو شوه
د غیرت نامه له هغې ورځ پښتو (۱) شوه
انبیاء له پښتونواله وتی نشول
پښتونواله کلمه د مېړنو شوه
ما قرآن کې بې پښتو څه لوستي نه دي
خدایه ستا ژبه هم دا د لیونو شوه؟
په جنت کې به اعلان شي چې پښتو کړه
پښتو وایه د دین لیکه په پښتو (۲) شوه
عزرائیل د پښتو جامه کې راشه
ساه مې وړاندې څار له ټولو میلنو شوه
د پښتو دښمنه واوره ورکه نه شي
که هر څو ړنگه د کرکو په لمبو شوه

۱: نوم، پښتونواله

۲: پښتو ژبه

کوم شهباز مې بيا د زړه تار ته ترنگ ورکړ
بيا مې چا سپيره غزل ته مست رنگ ورکړ
ای صاحبه د پيالو د تريخو ميو
اسويلو ته چا د وصل آهنگ ورکړ
چا ؟ چا؟ بيا ماتې بنسټې د زړه کړې ټولې
چا ملنگ ته د سرو شونډو قلنگ ورکړ
چا مې بيا خاورې په ميو کړې راټولې
چا په ليچو خپل بنگړو ته بيا شرنگ ورکړ
حقيقت چې په مجاز کې هويدا شو
ابراهيم ته چا صورت د پتنگ ورکړ
خلک نه پرېږدي د خپل د غولي سپی هم
تا په يو غنم اغيار ته خپل ړنگ ورکړ

د گل په نبض کې ساه بسمل ښکارېږي
د لمبو اوښکې زړه له تل ښکارېږي
ښکارېږي زلفې دې پرېشانه ولې
هنداره زما د بخت ول ول ښکارېږي
د شگو کور دی اسوېلو جوړ کړی
که د ارمان سپیره محل ښکارېږي
تسه پیاله وه زړه یې پرک چاودلی
سرخي په سترگو کې څه چل ښکارېږي
د شفق ناوې په سر شال سور کړی
خړوب په وینو دې گوگل ښکارېږي
چا ته انځور کړې ته نقاش د ازل
که د مجنون زړه له ازل ښکارېږي
رنگه دانې د سرو یاقوتو دي که
څوک دې په خیال کې د غزل ښکارېږي

عقل او عشق (زړه)

عقل دوزخ دی سرې لمبې دی ډار دی
زړه د الست ساقي منصور دی دار دی
عقل تر عرشه ځي د خره په مزل
زړه یو وزر تر عرش او کور د یار دی
عقل بنده دی د بنده په زنځیر
زړه د پاچا د پاچایانو پلار دی
عقل د زړه سره جوړېږي کله
عقل له خاورو زړه د روح دیار دی
عقل شدداد دی د نمرود پاچاهی
زړه ابراهیم دی جنتي په نار دی
عقل په ځان کې ورک دی ځان نه ورک دی
زړه گلستان دی هر یو گل دی خار دی
عقل چې وایي زړه یې کله مني
چیر ته د خره غږ چیرته خوږ ستار دی

عقل او زړه شمس و حجر غونډې دی
عقل تیاره دی د ږندو سهار دی
عقل کافر دی خو مومن نه دی زړه
زړه خپله دین دی د قرآن دستار دی
عقل سجده کوي خدای نه پېژني
زړه د ساقی غېږه کې غاړې هار دی
زړه خپله جام دی او ساقی و می دی
زړه میخانه ده د ایمان سینگار دی
ږنگ پل په عقل ږدي د زړه سره ځي
قاب و قوسین دی زړه اسرار اسرار دی

پښتنې ملالې!
له ازله زه مين يم
ستا په خال او ستا وصال ته
خومره ډېر دامونه ايښي
له درشله ستا جمال ته
پښتنې ساقې اغلې
ما په دين ايمان منلې
لږ مسكۍ شه اې ملالې
سليم، ړنگ شو ستا كمال ته
را ته ووايه چې ستا يم
احرام وټړه زما خال ته
زه به خاورې په سر باد كړم
تا به هر لمانځه كې ياد كړم
ته وحشي زلفې خورې كړه
وايه! ړنگه راشه جال ته

لا دې تنی شته په گریوان کې ښکلی
کافره نه یې په ایمان کې ښکلی
مینه نازکو ښکلیو کار کله دی
بلده نه یې په تاوان کې ښکلی
چې د منصور وینې نکریزې نکړې
کله به ما دا خپل جانان کې ښکلی
قسم په شنه خال ستا د سپینې زې
که یې د ږنگ په عشق کې وران کې ښکلی
ستا د وفا چیرته هنر ښکارېږي
چې دې د شونډو جام پنهان کې ښکلی

دلته دې ښار کې ټول تنها دي د پردو غوندې دي
دلته دگل پانې تيرې دي د اغزو غوندې ديږي
دلته مومن په سر صليب لري په ژبه "يس"
دلته کافر په سر لمبې لري ډېوو غوندې دي
مينه يهود مينه ترسا ده په کعبه کې نشته
دلته هر زړه حجر حجر دی د کعبو غوندې دي
دلته سلام په چا کول له آبرو تيرېدل
دلته روغېر د مهذبو د غويو غوندې دي
دلته ناپاک پاکو شرابو ته طعنې ورکوي
دلته پاکان دمهاجر د آبرو غوندې دي
چيرته چې هر پل نفرتونه سرخازې جوړوي
د ړنگ غزلې گل له زړه وتو وږمو غوندې دي

گوندي په خوب کې دې ژپلي دي نن
چې نن له سترگو پرېوتلی ښکارم
په هيڅ بازار مشتری نه لرمه
ستا اسويلو آزار وهلی ښکارم
زما جنازه ستا انگو کړې ده
د زنځدان شاه کې لويدي ښکارم
د عشق شهيد يمه مزار نه لرم
د جنتو دوزخ سيزلی ښکارم
پنگه فلک ارزان پلورلی نه يې
د زلفو تار سره اوبدلی ښکارم

زما نه وړاندې زما سيورى آيينه ښکله وي
د مخ سحر دې چې د زلفو تيره شپه ښکله وي
د مينې ښار دې سپوږمۍ نه لري او لمر نه لري
په دې کوڅو کې اغزي تيرې مې سر پښه ښکله وي
دلته آذان د ميکدې نه د پيالو نه راځي
زما تندى د ساقى سترگو پيانه ښکله وي
د مسلمان د لباسي ايمان د رنگ غوندې دي
د تا سلگۍ چې بې زما لمبه سينه ښکله وي
ملا مې د مينې د سپوږمۍ غوندې ماتېري ځکه
د نن سبا لوظونه مات د وخت شپه ښکله وي
د ږنگ د ماتې ځوانۍ غږ د مات رباب غوندې دى
څنگه به مسته شي چې تاريې انديښنه ښکله وي

تار د زلفو له سپوږمۍ نه پرېوتلی وو په ځمکه
مستو جوړ کړو ترې ستار او زاهدانو لار کړه ورکه
پنگ او بدل په خپل دیوان کې سپاهي د هغو زلفو
کله جوړ شو ترې غزل او کله عشق نه په کې کرکه
کله خوب وو کله هوش وو کله زهر کله نوش وو
کله مۍ وو کله جام وو کوثر کله هغه ترکه
کله کفر کله دین وو کله لار وه کله سحر
میخانه وه که مسجد وو له کوم جامه تپوس وکه
پنگ ولاړ وو د منصور او د خیام د کوڅې منځ کې
چا ویل چې مسلمان دی ما وې کفر سر یې غوڅ که

کله د تش جام غونډې سینه د چا کنډره شي
کله په غورځنگ شي او آسمان پورې هم بره شي
کله داسې کېږي داسې نه کېږي پوهېږم نه
هو په ما قیامت شي چې مې خیال د چا تر سره شي
غم د خلکو لار شي او کوترو غونډې راشي بیا
ما ته مې د غم مرغه بې لاسه او وزره شي
واچوه شراب ساقی چې ډېر دا غم زغمی نه شم
زېږ شي رنگ مې چیر ته چې د عشق کومه خبره شي
کاش چې عشق عاشق سره د غم غونډې وفا وکړي
وژاړي خندا کې هم خندا یې هم نظره شي
ای د ډنگ سپیره غزله مست شه په شرابو کې
وکره منصوري نارې چې عشق هم در په دره شي

آدمه ! تا چې څه گلان کرلي
هغه گلان لا چا رېږلي نه دي
د تا گناه او خطا پاکې شولې
زموږ سجدي لا چا منلي نه دي
گنې دا ټوله کيسه مونږ ته وله
څوک له جنته چا شړلي نه دي
زه دې دوزخ او عذاب نه منمه
موږ د تقدير اوراق ليکلي نه دي
زه د آدم گناه منلی نه شم
منم نه څه چې ما ويلي نه دي
زه دې جنت کې نه په څنگ کې اوسم
ما بې دوزخه څه ليدلي نه دي
انکر نکير دفتر ته اور واچوه
څوک مويه منځ کې اوسېدلي نه دي
درنه د ږنگ پښتون جنت کې غواړم!
پښتون ته چا لا ټيټ کتلي نه دي

گوره ! راته مه وایه پخلا به شم
ووایه، د تا ومه د تا به شم
تللې که آسمان ته ومه را به شم

وږم د گل چا له گل بیل کړی دی
چا له ستورو ځان ته امیل کړی دی
زما آسمانه ستوری دې یم ستا به شم
تللې که آسمان ته ومه رابه شم

زه په تا په مینه دې باور لرم
نه لرمه صبر دا هنر لرم
صبر صبر صبر کې فنا به شم
تللې که آسمان ته ومه رابه شم

مینی تقدیریونه سوزولی دی
مینی له آسمان ستوري راوړي دی
مړه به شم خو یاده په وفا به شم
تللی که آسمان ته ومه رابه شم

مینی زما مینی پښتنې زما
تا نه څار شه وینې پښتنې زما
مه اوږه له ږنگه نیمخوا به شم
تللی که آسمان ته ومه رابه شم

د شیدو غانونه گرځوي په ژامه
د نامه گېده یې هغسې وي خامه
استنجا کې به دعا د استنشق کړي
لوی مفتي شي چې په سر کړي خپل عمامه
د ایمان او کفر مهر یې وي لاس کې
چې پښتون مشر پرې څنگه کړي بدنامه
الا الله ته دې پرېږدي نه لا اله کې
بس په ښځو پسې نښتی یې امامه
سترگې پرانیځه د وخت ځنې خبر شه
اسلام نه شي په اودس باندې تمامه
د مچۍ ځالي ته مه وره ږنگه گوتې
گنې غوڅې به کړي لاندې ستا د نامه

زموږ مثال په اوسنۍ آسپا کې
سره غوښه سپيو د قفس په خوا کې
که شو هډوکي هم خلاصی نه لرو
سپي هم کيدی نه شو د سپو نڅا کې
دا د سياست او د قدرت جگړه ده
موږ د خرگوش په خوب ویده دنيا کې
يو نه شو نه شو يو کېدلی نه شو
ورک به شو ژر د پټ غليم بقا کې
سپي مه شه خو په لاس يې غاښ لگوه
د سپو په جنگ کې د کوتري غيا کې
د سر سپری مو په سر پاتې نه شو
دله ديوټ مشران شول پښتونخوا کې
بيا به تاريخ بيا به تير وخت را نشي
پنگه راوينس شه نن شه نن په خوا کې

تخیل چې د مړو سترگو زما په سر شي
آوازي د مرگ مې پورته له هر در شي
لا ژوندی يم ما په مړو حساب نکړئ
جنازي د عاشقانو هر سحر شي
هغه مې چې د ساقی له گوتو څاڅي
مرگ ته ساه ورکي اعجاز شي او هنر شي
خو چې شپه په میخانو کې سبا نه کړم
سوزوي مې لمر د چا د مخ قمر شي
عاشقان په ژوندو چا شمېرلي نه دي
د بانو له زور که کله څوک خبر شي
رنگ د تا په عشق کې مړو کې حساب شو
فال به نیسم که دې ښکار په شوخ نظر شي

زړه سره مې مه گنډه دا تار د زلفو خام وي ډېر
پام چې جام اوچت نه کې د مينې جام بدنام وي ډېر
دلته د بلال آذان د چا د بنگړو شور کې وي
دلته خال کعبه شي خو طواف لره يې دام وي ډېر
پام کوه چې دلته د کوثر ساقي خپل جام سره
سر له تنه غواړي که د تنده د دې جام وي ډېر
عشق د پتنگ سر خوړل دي عشق د شمعې زړه سوزل
عشق کې منصوري ويل وي هر منصور ناکام وي ډېر
عشق به دې لمبې کړي ږنگه او لمبې ايرې شي بيا
باد به دې ايرې يوسي مړو سترگو ته دې پام وي ډېر

رانجه په سترگو دوه لاسه مه وهه
په خامو شونډو دنداسه مه وهه
مین ظالم وي ډېر به پاتې نشي
سره د سرو شونډو د پاسه مه وهه
چپچل په غاښ د سرکو شونډو توبه
سره مرچکي په پتاسه مه وهه
په یارانہ کې خو بنگړي ماتېږي
هومره غوصه ! دیگ په کاسه مه وهه
عشر کې ړنگ غریب ته شونډې ورکه
د نیلام غږ په نخاسه مه وهه

نخاسه (عربي)= منډي، بازار

سترگو کې اوسېږي د اشنا کيسې همدومره وي
پرېوځي په گرېوان د چا، وفا کيسې همدومره وي
پل له کاروان پاتې شي په نرمو نرمو خاورو کې
مرگ و ژوند يادېږي خو رښتيا کيسې همدومره وي

پاتې نه شوه لاره ما يې ډېر لمن ته وژړل
گل سره د پرځې او سبا کيسې همدومره وي
يو بل ته چې وسوزي د شمعې پتنگ مينه ده
عشق کې د لوظونو د بقا کيسې همدومره وي
ټولې نشي څومره چې د مات زړه ټوټې ټولې کي
مينه کې د پاتو د دنيا کيسې همدومره وي
زه او تنه يې زما د اوښکو سره وژاړو
نه ووځي له زړه نه د ژړا کيسې همدومره وي
رنگه چا ته مه وايه چې څومره پرې مين يې ته
وسوزه په زړه کې د وفا کيسې همدومره وي

نه، سرو نه ماتېږي
چې دوه خرونه سره مست شي
ملتون خاورې کېږي
د قدرت ترې چې پست شي
بيزو خويه رهبر داسې
لکه توره چې له جست شي
د ناپوهه ولس مشر
د شيطان له سوتې هست شي
پتې سترگې پسې درومي
د ږاندو لاس ته چې دست شي
يرغمل شي ږنگه پوهه
چې جاهل جاهل همدست شي

برخي زما د زلفو شپو لاس کې دي
د لمر ختل دې د کتو لاس کې دي
ته به له ناز مخ ته لاسونه نيسي
ښکلاوې ستا د پټېدو لاس کې دي
د مين زړه ماتې نسکورې پيالې
په شونډو زلفې پرېوتو لاس کې دي
د زني خال کې دې ورک زړه لټول
چېر ته چې ستوري ورکېدو لاس کې دي
نادان هوس د زلفو دام ماتوي
عقلونه خام د شونډو سرو لاس کې دي
د ږنگ د خيال هنداره ستا ډکه ده
غزل ليکل د خاطرو لاس کې دي

زه د خالونو د شمېرلو په هنر پوهېږم
له شونډو جام د اخستلو په هنر پوهېږم
د اننگو د سپينو زرو نه روڼۍ جوړوم
په يوه روڼۍ د ځان پلورلو په هنر پوهېږم
په تيره زړه د معشوق ورته بانه تېزوم
زه د خنجر د نازولو په هنر پوهېږم
پېزوان ته وينې وركوم چې پښتنه سياله شي
په خپل فتوا ځنډۍ ختلو په هنر پوهېږم
اوربل ته چل د خرخشو بنيم وړمو سره زه
په پرهر زړه مالگه وهلو په هنر پوهېږم
د چا د مړو سترگو څپو ته توپانونه راوړم
په مړو ژونديو د وژلو په هنر پوهېږم
له تار د زلفو نه رخسار ته تور كفن جوړوم
زه د رسمونو ماتولو په هنر پوهېږم

په صحيفو د سپين جبين باندې حلال ليکمه
د عشق مذهب اعلانولو په هنر پوهېږم
سيورو کې زه د دوزخونو زخمي زړونه ساتم
د شونډو نښو د ساتلو په هنر پوهېږم
دې ځيگ پښتون ته څه د مينې آيتونه راوړم
د ميخانې د آذانونو په هنر پوهېږم
خپله پگړۍ د عشق د زلفو سره کلکه تړم
د نفرتونو ورکولو په هنر پوهېږم
د عشق فتوا ده چې د ړنگ غونډې پيالې پورته که
نشه نشه جنت ته تللو په هنر پوهېږم

هنداره گورم چې يوه شېبه په ځان وځاندم
په عقل مينه په مذهب کې ورک انسان وځاندم
عقل مې وتړي په يو زنځېر او مينه په بل
زه په جنت کې هم شلېدلې خپل گرېوان وځاندم
هنداره گورم خو لوگي لوگي هر څه ښکارېږي
په سوي عقل سوي مينه او ايمان وځاندم
څوک خدايان خپله جوړوي څوک د چا خداى شي خپله
زه هومر ډېر د خدايانو په دوکان وځاندم
په يو وزر باندې رسېږي منته پورې څوک
د چا د خط و خال د مينې په فغان وځاندم
انسان په عقل ځناور شو عجيبه نه ده دا ؟
زه په بيزو له کهول پوهانو د زمان وځاندم

که یې هنداره د پردې خښتن ټوټه ټوټه کړه
زه به په ستر مفتی د کلي په وجدان وځاندم
هر چا په هر رنگه انسان او خدای ډال کړی ځان ته
له درده زه په دغه گټه او تاوان وځاندم
هر چا تر وسي د دنیا او دین په نوم پلورلم
اسیر مرغه وم د قفس په شنه آسمان وځاندم
لکه ملا چې جنازې باندې یاسین ووايي
"رنگه" افغان ته دې په چغو او افغان وځاندم

شته دی خوک په میخانه کې ؟ چې په ما باندې ثواب کړي
په شراب کې مې اخته کي بیا مې اور باندې کباب کړي
بیا مې توکی توکی سوی بدن میو باندې غوړ کا
بیا مې وارتوي لمبو ته دو چندان ثواب حساب کړي
چې زه نیست شم میکده کې د ساقی په عشق به هست شم
په پیالو کې به اوسېږم مست به نوم زما شراب کړي
د رندانو په محفل کې به زما پیالې جنگېږي
خوک به کفر را ته وایي خوک کوثر را ته خطاب کړي
ژوند هغه چې خوک شراب شي د ساقی په شنه پیاله کې
نه خواږه تانده انګور چې مچان خوږ پرې خپل لعاب کړي
که ساقی ته رسېدل وي د عشق ژرنده کې ځان دل کړه
خو هستي خپله ږنگ نه کړې عرش ته پورته خوک تراب کړي

لکه ټټار يې په خټک جوړوم
له ماتو تورو ځوان هلک جوړوم
د عشق او عقل له انگورو خڅه
د رومي روح او د خټک جوړوم
د زلفو تار او د بانو په ستنه
ړنگې پښتو ته غزل کلک جوړوم
چې د پښتو ناوکۍ سياله کړمه
د نظم مخ ته يې نمک جوړوم
څو په سجده شي هر کافر د پښتو
په صحيفو يې ورته شرک جوړوم
که لر او بر جانان پښتو هېره کړه
ړنگ ته مزار له لمبو ډک جوړوم

خلک د عقل پسې تلل خو زه وفا پسې تلم
ځکه ټول بل خوا ته روان ول خو زه تا پسې تلم
ښکارېدم چا ته مسلمان کله کافر ښکارېدم
کله به تلمه زه مسجد کله مینا پسې تلم
په گل اغزو په میکدو او په پیالو کې ته وې
ته په هر څه کې ښکارېدې ځکه هر چا پسې تلم
تور دې د مینې څومره خوږ و چې کوثر به نه وي
زه د منصور له نسله وم د هر رسوا پسې تلم
مزل د عقل د خره چرته او د عشق د دلدل
د تريخو میو په وزر دې منتها پسې تلم
"رنگه" په مینه کې ودان شوې خو هوس ښکارېدو
ځکه پتنگ شوم په لمبو د درد دوا پسې تلم

پښتنې پېغلې (ملالې) - !

غږ د اثر لري بلاله يې ته!
ای پښتنې پېغلې ملاله يې ته!

دروند د خادر له دغه شين آسمانه
د تورې پرک دې له دې لمر روښانه
د پښت تاريخ د زمرو ځاله يې ته!

غږ د اثر لري بلاله يې ته!
ای پښتنې پېغلې ملاله يې ته!

لاس کې انوار لرې موسی پښتنې
د آسمانونو مسیحا پښتنې

د جهالت تیرو مشاله یې ته

غږ د اثر لري بلاله یې ته!
ای پښتنې پېغلې ملاله یې ته!

د سر په بیه مینه مینه کوي
د خدای رسول سره له دینه کوي
زما عايشه د دین جلاله یې ته!

غږ د اثر لري بلاله یې ته!
ای پښتنې پېغلې ملاله یې ته!

کله نازو شې زرغونه شې کله
د پت پتنگ او هم دپوه شې کله
ثاني د نشته یې مثاله یې ته

غږ د اثر لري بلاله يې ته!
ای پښتنې پېغلې ملاله يې ته!

د نورو خلکو نارینه نه زه
د ننگ مورچل هر يرغلگره لره
د "پنگ" وطن بدر جماله يې ته

غږ د اثر لري بلاله يې ته!
ای پښتنې پېغلې ملاله يې ته!

- د ميوڼد د ننگيالي ملالې د حماسې د ۱۳۵ مې کليزې په وياړ، ملالې رح
او ټولو افغانو او پښتنو پېغلو ته ډالۍ.

خیرې گرهوان کې چې ساره ښکاره شي
ړنگ به په ړنگ کابل کې څه ښکاره شي
د تاله سترگو نه پرېوتی یمه
څه به په اوښکو کې اوبه ښکاره شي
په تور د مینې د رسوا شوم هسې
لکه رانجه چې په لېمه ښکاره شي
معشوق که څومره کبرجنه شي خو
کله لیده په مخ درانه ښکاره شي
خندا د ناز دې اثر هومره لري
مسکا په مخ دا ستا د مړه ښکاره شي
د گل په مخ پرڅه د گل اوښکه ده
څاڅکي کې یوه نړۍ خواله ښکاره شي
قلمه مه څېره د "ړنگ" زخمي زړه
په کې به مات د چا بانه ښکاره شي

چې در ته گورم تخيل زما غزل غزل شي
شمعه شم وسوزېږم رنگ زما بدل بدل شي
شمه هنداره تا ته گورم تا کې ټول شمه ورک
او هر ذره مې ستا ذرې ذرې ته غل په غل شي
خيال ته وزر د هما واغوندم چې تا ته در شي
تاو شمه مات شمه سکاره شمه اوربل اوربل شي
لمر شم چې پرڅه دې د شونډو درنه غلا کړمه زه
خو شم شبنم ستا په گرېوان ذرې ذرې تل تل شي
لکه خالونه دې په مخ "پنگ" پنگ ذرې ذرې شي
چي په محفل کې دې په غلا را ته کتل کتل شي

هومره غرور! خو په تا بڼه ښکارېږي
تا کې ایرې شوم تا ته څه ښکارېږي
را نه رخسار په پلو مه پتوه
بې له تا هېڅ نور ما ته نه ښکارېږي
دا غرخنۍ سترگې او مړه کاته دې
په سل پردو کې هم پراته ښکارېږي
په شونډو ته چې سالو و نازوې
زلفې د تورې له غم مړه ښکارېږي
ته په دروغو ږنگ ته نه مه وایه
د تا صورت زما له زړه ښکارېږي

چې ځې په تلو کې خپل هنر د هېروو را زده که
د زړه بدل کې چل د غم د ورکوو را زده که
د ارمانو اړو ته څنگه طوفاني برخه شم
د شمعې ژوند د خپل گوگل له سوزېدو را زده که
چې د دروغو صحیفې مې له رښتیا خوږې وي
په نن سبا را ته ژوندون په تش وعدو را زده که
چې ښه پرې پوه وي او بیا هم ورته سجدې سجدې وي
په عشق کې داسې صنم چا ته جوړېدو را زده که
په کومو لارو چې د کډې له دې چم تللي دي
په هغو لار پاتې کېدل دې له وږمو را زده که
روح یې په رگ رگ کې چې خدای به چیر ته ځای کړمه زه
چې را کې نه وې را ته خیال د بېلېدو را زده که
نه د ایمانه خلاصېدل نه له صنم غواړمه
ړنگ یم په کفر کې ایمان د اوسېدو را زده که (۱)
(۱) اشاره ده طیبې کلمې ته

زما د الست د جام مستي ده چې فـنـا نلري
د "الا الله" او "لا اله" هم هيڅ پروا نـلـري
چا چې الست کې د ساقی جام ته لیبک کړی وي
داسې میخور منصور ته دین کفر مانا نلري
په هر ذره په هر قطر په هر ساه کې ساقی
که په هزار پردو کې پټ شي پټېدا نـلـري
ساقی له چا نه به ته کومې دروازې بندې کې
ستا در ته نشته هسې لار چې منته نـلـري
که دې مسجد که بتخانه او که په بل ځای لټوي
مقصد خو ته یې د پندو تگ څه خطا نـلـري ؟
ساقی ساقی راشه دا ټول ضعیف انسان وینه!
حتی فرعون او عزازیل هم څوک بې تا نـلـري
د ږنگ به ونه منې دا چې کیسه ختمه کې ته
تا چې مني هغه احمد او مسیحا نـلـري

هم له تودو هم له سړو راووځو
د تاريخو له ځولنو را ووځو
د وخت جلاد را ته ځندی جوړوي
د عزرائيل له ارادو راووځو
هر څو که مونږه مړه کوي دا خلک
موږ به له هرو هديرو راووځو
چې يې شړلي له ښارونو يو موږ
لکه اغزي په دښتو غرو راووځو
د نازولو تمه نه لرو خو
په څه له خپل کليو کورو راووځو
تا ته به موږ اغزي د سترگو ښکارو
خو موږ ښکلا يو په رانجو راووځو
په تيتو سترگو را ته مه گورئ چې
په يون د سترو پښتنو راووځو

که یو خوشال او احمدشاه پیدا کړو
سah شو له تورو تورو زړو راووځو
غليم که پوه دی موږ کم عقله نه یو
خو څنگه موږ له خپل پښتو راووځو
خاورې به شو خو واورئ ورک به نه شو
پنگه په ننگ له جنازو راووځو

چا وې چې ډېر سړی دا اور سوزوي
د ښکلو شونډې د زړه کور سوزوي
شیخ چې جنت وایي او شخوند تیروي
گونډې دوزخ به تش دا نور سوزوي
تنکي شراب زما زاړه زخمونه
ساقی ما ستا دغه ټکور سوزوي
نن مې د ټول کلي په مخکې ښکل که
په تش لوظو دې ما پیغور سوزوي
چې به رښتیا سړې شونډې را کړې که نه
دا نادان شیخ خو مې په تور سوزوي
پرڅه د گل یا ستا د شونډو په سر
نیمخواړنگ دی چې هر لور سوزوي

رهبري د هر سرکوزي دنده نه ده
د اوبو په زور روانه ژرنده نه ده
بصيرت بويه که غواړي بوميا شي
هره پکه ټنډه ستره ټنډه نه ده
د ملت ژغورل د وخت په حادثو کې
زلزلو نه ټينبسته هر خوا منډه نه ده
د شپانه کمال په غټو سپو کې نه دی
خو د سپو ونډه بېخايه ونډه نه ده
سترو سترو پښتنو تاريخ کې ړنگه
گوډاگو کيسه اوږده ده لنډه نه ده

تش په مینه باندې خاورې گ_____وهر کېږي
چې رانجه شي تیږه وړ د ن_____ظر کېږي
خړ او سپی به په څه زده کړه انسان نه شي
خو انسان په لږ غلفت باندې خ_____ر کېږي
که دوزخ دوزخ لمبې غواړې جن_____ت شي
د خلی_____ل د توکل په اثر کېږي
د ساقی تر عرشه لار د یوه گ_____ام ده
خو تر لاسه د مرشد په وزر کېږي
که په ځان کې دې ورک خدای غواړې پیدا کړې
د غریب_____نواز د خاورو په در کېږي
پنګه سپی د در د واړه اولی_____اء شه
چې د دوی له لاسه زهر کوثر کېږي

کنډاسو ژامو کې چینجــــن غاښ پوښ د زر اغوندي
خومره چې سپک وي د درنو پگړۍ په سر اغوندي
گوډ خـــــــرونه دلته بومیا دي د تازي آسونو
د پاچاهانو خول اکثــــر د کلي خـــــــر اغوندي
په زړه داغلی غاټول تنبتي په مېــــرو کې اوسي
اوږۍ د ناز لمن د بڼــــکلو په گــــودر اغوندي
د وخت په تله نن درانه خلک چې سپک را خپــــږي
مړیومي دم جولا جامو ســــره گوهر اغوندي
د معجزو وختونه تېر دي خو دې پوند پښتون ته
ټټو مزاجـــــــه شېخ د سپین دلدل وزر اغوندي
جگړه د فکر وه پښتــــون په کې ډال شوی و چې
ډمان مشران شول او چپــــن د پیغمبر اغوندي
ړنگه راوینس نه شو ما ډېر په غوږ کې ووی ورتـــه
ټول د دښــــمن دي خو جامې دې د دلبر اغوندي

زما نظر په سپېلنو پټوه
سترگې دې ما نه په کمخو پټوه
هومره چې ښکارم هومره نر نه یمه
مخ دې له ما په څه پلمو پټوه
دا خوني غشي داعشي بانه دې
د تورو سترگو په رانجو پټوه
د سترگو تور چې دې کعبې شرموي
دا گناهکارې په لېمو پټوه
دا ښار د حسن نه بيزاره کړو چا
کور د پښتو په نفرتو پټوه
رنگ دې بېزړه دی ساقی پام په کوه
غلی نظر دې له پردو پټوه

د عشق تور ته دې سلام وي
چې اعدام وي چې اعدام وي
د بې سرو په محفل کې
عقل جرم عشق انعام وي
د خوشال په ميخانه کې
د حمزه د غزل جام وي
د غني ليونو ميو
باندي مست سکنی ماينام وي
د حميد د خيال نازکې
ساقی، عقل د خيام وي
د رحمان د عشق لمبه او
د رومي سوی کلام وي
په سماع کې سپوږمۍ ستوري
په هر دام کې نوی دام وي

ملايکې هم راغلي
تماشې ته يې تمام وي
دلته شاه د زمانې هم
د کوثر د جام غلام وي
واړه خام هلته پاخه شي
پاخه واړه هلته خام وي
د (يس) په ميو محوه
سي پاره په "الم" وي
لا اله الا الله د
پښتنې ساقي کهول قام وي
هلته "پنگ" ځنډۍ کوي چې
هر منصور ته دا انعام وي

خدایه کافر نه شم انسان د پیژندلی نه دی
د ده په کوم کار چې شیطان هم شرمېدلی نه دی
هغه انسان چې ملایکو ته تا وپیژندو
خدایه! تر اوسه خو هغه انسان راغلی نه دی!
خدایه په نن سبا به غږ داسرافیل وارو
بې له څو تنو قرآن چا رښتیا منلی نه دی
موږ له قرآنه تش دا ږیره او پگری اخستې
زموږ د کلي مفتي هم ښه سم ویلی نه دی
ګوندې جنت دې د کابل غوندې سپېره پاتې شي
دومره پوهېږم ځناور ته دې ساتلی نه دی
فلک د لمر خراغ بل کړی او انسان لتوي
ګوندې جنت نه د آدم هېڅ راشپلی نه دی
خدایه ته هم لکه ږنگ تل ارمان په زړه پاتې شوې
ما په صورت انسان خو په معنا لیدلی نه دی

کاش چې مرگ د ساه وتل ول
اوبنکې سترگې ژړېدل ول
کاش زنځير تش حسارت و
کاش دروغ په تش ويل ول
کاش بڼايست وى په رخسار کې
کاش خوښي په خندېدل ول
کاش ايمان په الا الله و
کاش جنت په لمونځ کول ول
کاش گناه وه تش مردوده
کاش کافر تنها خپل ول
د شيطان کلی معلوم وو
په صورت انسانېدل ول
کاش چې شپه تنها تيره وه
کاش په ورځ د لمر ختل ول

کاش د خدای مکان معلوم و
تورې تیرې ماتول ول
کاش چې لارې ډېرې نه وې
کاروانونه بې منزل ول
زاهدانو ته دوزخ وو
جنتوته هم سېزل ول
د وارو وارو خدایانو
خونې واړه پنگېدل ول
کاش او کاش چې جام حلال و
ننه باندې یو کېدل ول
کاش چې پنگ لیونی نه و
نه یې شعر نه لیکل ول

را ته دې نښې د رخسار راکه
راکه د زلفو نه دې تار راکه
چې د اوربل نه د ستار جوړکم (کرم)
ياغي باغي زلفې په وار راکه
نغمې د هجر زما ډېرې زده
غزل د وصل د سهار راکه
نورې پيالې په ما اثر نکړي
نښې د سترگو د خمار راکه
مقطې (مقطع) ته ورسېد غزل د ژوند
خال هومره ما ته تش ديدار راکه
منم چې وړ نه دی د هېڅ څه پنگ
په سرکو شونډو کې مزار راکه

د خدای ج سره خواله

ساقی چې هر څه کې اوسېږي څه حرام ولې وي
څوک د زاهد کړو جنتي، دوزخي جام ولې وي
مستي مستي ده که په جام وي که په حی وي یا هو
کارونه واړه ستا په لاس دي څوک بدنام ولې وي
ولې دې واخسته شیطان نه توبه او بښنه
ای عادل خدایه ستا په وړاندې څوک ناکام ولې وي
څوک دې په یو دانه غنم له خپل جنت شړلي
څوک د ملکونو په غلاگانو هم نیک نام ولې وي
خدایه ازل کې د لیکلی قرآن او بختونه
دا فرعونیان به مسلمان دلته تمام ولې وي
خدایه د ږنگ بې ادبي په خپل جلال وښې
دا خو پوښتنې وې د زړه دا عقل خام ولې وي

چې پيدا شي ليونی وي ليونی ستر شي او مړ شي
چې پښتون بچې څوک مړ کي پرې په خپله پښتون پر شي
ته يې وژنې زه يې وژنم بل يې وژني ځان هم وژني
مودې وشوې چې مړ نه شو څو په وينو کې ککړ شي
هديرې مو واړه ډکې په جنډو د شهيدانو
دغه خر پښتون به کله د ساده مرگونو وړ شي
لکه ټولې سپينې حورې چې پيدا دي پښتنو ته
چې د حورو خبر راشي ليوني بيا ورته خر شي
رنگه زه قاتل د ځان يم زه د چا گړېوان ته لاس کړم
چې قاتل مې هم پښتون دی، بيا پښتون په پښتون مړ شي ؟

غوتی دې نور وي دا اغزی پښتون دی
چې غیرتي دی لیونی پښتون دی
دوی د بنایست وي موږ ساتونکي د دوی
په ننگ و نام د بل سوی پښتون دی
پاخوه مړي شاهان وپوښته ترې
وايي به تش یو مېړنی پښتون دی
وړو خدایانو ته سجدې نه کوي
داسې کافر او نر سړی پښتون دی
چې ورته سپک شي نو جنت نه مني
داسې بدمغزه ننگیالی پښتون دی
که ټول جنت ته ځي پښتون دوزخ ته
رنگ دوزخي دی لومړنی پښتون دی

پښتو

لکه قرآن سوچه سوچه که پښتو
د زردشت اور شه او لمبه که پښتو
سترگې ړندې شه د ملا او زما
په خپله غېږه کې ویده که پښتو
د غرنۍ کوچۍ د شونډو په خېږ
خوږه خوږه لږه سپېره که پښتو
په هېڅ آیت یې حرام ونه گڼې
وطن ساقی ترخه پیاله که پښتو
زه دوزخي څه او پښتو دوزخي
اغیاره نر شه او لمبه که پښتو
ړنگه دا ژبه او دا خلک نه مري
کنه پښتون خپله هم مړه که پښتو

ساقی خورو ورو وېښتو سره د څه ترلي
مسکۍ مسکۍ سترگو پيالو سره د څه ترلي
چې په طواف کې په سجده کې توبه نه شم کوی
ترخو ترخو جامونو شنو سره د څه ترلي
بېگه مې شېخ له ميکدې نه په راتلو ليدلی
په جام د جام د لگېدو سره د څه ترلي
زموږ د کلي آذانونه ميکدې نه کېږي
ماتو په لېچو سرو بنگړو سره د څه ترلي
شېخ و زاهد صوفی او زه د منم
دا هومره ډېرو ليونو سره د څه ترلي
هوينيار د ډېر کرل څوک سفر ته د حجاز کله ځي
تورو خالونو انگو سره د څه ترلي
چې ږنگ په اور سوزېدل غواړي جنتونه پرېږدي
دې سويو سويو اسوېلو سره د څه ترلي

خبره په پښتو او نه افغان باندې جوړېږي
اسلام د هم پر ځای وي بس انسان باندې جوړېږي
فکرونه انساني شي نو ټولنه انساني شي
مذهب هلته انسان لره قرآن باندې جوړېږي
په انس باندې چې خاوره تر څو خټه د چا نشي
د ابریه سترگې زلفې هم حیوان باندې جوړېږي
ملت دی او که قام دی که دا ژبه ده که رنگ
یو کېږی خو د مینې په زبان باندې جوړېږي
ملت د عاشقانو ملتونونه جلا دی
ای ږنگه ستر انسان په عشق ایمان باندې جوړېږي

نه ډارېرم نر يمه پښتون يمه
نه مړ کېږم ساه يمه ژوندون يمه
هر خو که د وخت گزار خپلی يم
زه د آزادۍ د چغو يون يمه
خيري ګرېوان لوڅې پښې مې مه ګوره
زور د شاهين عقل افلاطون يمه
سوبه تش په تورو غشو نه کېږي
زه زمري يم زور يمه جنون يمه
يو څه کې اغياره در ته پاتې يم
نه لرمه مشر چې زيون يمه
خوب نه دی يو کېږي پښتانه ږنگه
زه د سکندر قاتل پښتون يمه

زما هر غړی اباسین وایي خیبر یادوي
اخوا د کرخې مې لېمه سترگې د سر یادوي
که یې باغي بولې ترهگر او یا غدار یې گنې
خو هر افغان به یو افغان په لر او بر یادوي
پنځه زره کلونه چیر ته اویا کاله چیرته
د داسې ورونو بېلېدل به نو کوم خر یادوي
زه د انگریز د پنجابي نه هم گله نه لرم
د قام په ننگ مې غدار نن پښتون رهبر یادوي
خو موږ پښتو پښتونستانه تېرېدلی نه شو
دا منصوری غاړه ځنډی وایي دلبر یادوي
مونږه بچي یو د سپین غر د سلیمان د غرونو
د پلار د تورې شرنګ مې هر بوتی او غر یادوي
رقیبه ږنگ مې کړه که غواړې دا نعره غلې شي
جانان جانان پښتونستان په شپه سحر یادوي

تندی تروشه ما په دې ته خندوې څه
مدام يره ما له اوره يروې څه
که دې دومره وي ايمان په ککړۍ کې
نوې پېغلو ته سامان خپل غوړوې څه
ای له مينې سره وړانه ای کرکجنه
په دې کرکه جانان خدای ته لټوې څه
څو هنداره کې لعنت په ځان ونکړې
لعنتي صورت په شونډو ښکلوې څه
منافقو مسجد بند کړه محتسبه
د پاکانو ميخانه ته بندوې څه
رنگه اور په دنيا بل کړو دې چريانو
دې چريانو نه اوس څنگه خلاصوې څه

لکه نوی روح وتلی وي له چا نه
يا خانمرگی دې په ورو تیر شي له خوا نه
داسې زړه زما ودرېږي بيا درخېږي
چې تېرېږم په کوڅه ستا زړه ستومانه
هومره خوږ وي غږ د سترو سندرغاړو
ما ته ستا د کوڅې سپیو غږا گرانه
خومره نرمې چې د سپینو شونډو زور وي
ستا د کلي ماشومانو تیگې کانه
عشق که خومره هم ظالم شي ظالم نه وي
مینه خدای وي ږنگه څار شمه له خدای نه

په میخانه کې خاورې شوی اوربل څه ځوروي
شوی په رگ رگ په شرابو بدل څه ځوروي
په میخانه کې مې رسی د زړه ساقی واخسته
ای محتسبه لیونی یم عقل څه ځوروي
که اوس مې ووي چې جنت سره دې کار نلرم
وایې بېعقله یې بیا ته بېعقل څه ځوروي
لاړشه زما سره حساب ته د گناه مه کوه
برخې که شې نو نکره بدل منفعل څه ځوروي
د جام خوني سترگوته زه ړنگ کله ټینگ نه شومه
زما بېچاره شهید زړگی له ازل څه ځوروي

زموږ د کلي ډم زموږ د کلي خان کړو کوم چا
خدايږو خوشحال يې که پښتو پښتونولي ته ټينگ شه
ځکه د ښار فاحشې ستر ستر دستارونه ترې
کوم نمازي به يې سجدو رښتينولي ته ټينگ شه
د منافقو تراويح دي ډېر کلونه وشول
خدايږو نييان که يې روږو او پېښمي ته ټينگ شه
که دا ملا که دا زاهد که دا صوفي وي زموږ
په والله بالله که شيطان يې هم سيالي ته ټينگ شه
رنگه عزت د بېعتو په بازار خرڅېږي
څوک به د دې بازار بايع او مشتري ته ټينگ شه

تاك كه خومره هم اوږدېږي څنار نه شي
چې پيدا نه شي هونبیار نو هونبیار نه شي
تعقل په سن و كال په عمر نه دی
ډانگی هر خومره كه زوړ شي ستار نه شي
هېڅ مكتب باندې ادب چا القا نكړو
بې ادبه با ادب په دستار نه شي
لكه رنگ د گل ازل نه جانان وركي
بيا بدل به په زحمت د مليار نه شي
پنگه وتله خلك طمعه هومره ساته
تره كه خومره هم ظهير شي خو پلار نه شي

دا د يو عرب نصيحت دی خپل زوی ته چې ما په شعر اړولی خو د يو روښانه
انسان په توگه زه ورسره همغږی او هم فکره نه یم، ځکه جنسیت په تعقل او
شخصیت کې ونډه نه لري.

که مې اورې يوه خبر له زړه نه صافه
بې له ښځې څه ژوندون وي څه يې لافه
خو له ښځې چې د ژوند وي څومره گټې
دا بېرۍ ښځې د سپي غوندې بيا غاږه
که د کله د واده فکر په سر شو
کړې به نه ته انانه بله منانه
حنانه او حداقه او پراقه ته
يوه بله ښځه هغه چې شداقه
انانه ښځه هغه چې تل شاكي وي
منانه په تا احسان کړي چې ناخوانه

حنانه به تل د مر مېړه صفت کړي
پوره نه به فرمایش شي د حداقه
براقه به تل سينگار پسې زغلېږي
شداقې ښخې د ژبې د خدای ساته
ړنگه ښخو باندې ډېر گوره لږېږي
يو صفت د جنت ښکلې ښخه پاکه

مورکې!

زړه غواړي مورې ستا لیدو ته کتل
اوبښکو کې اوبښکې ستا لېمو ته کتل
زړه غواړي مورې رېږدېدلی لاس دې
سوال ته اوږد شوی ژړېدو ته کتل
زړه غواړي مورې چې زه ځمه درنه
ته راپسې شې ستا راتلو ته کتل
زه غواړي "خیر دی بچی خیر دی" د تا
زما "خه ورکه شه" ویوو ته کتل
زړه غواړي ستا د مایوسۍ خبرې
زما د ویده وجدان کتو ته کتل
زړه غواړي ستا تېاکې پښې مورکې
زما حامله غټو کولو ته کتل

زړه غواړي ستا سر توری سر مورکې

بیا بې ناموسه ستا بچو ته کتل

مورکې څار مورکې مړ نه شومه

هر چا دې سویو اسوېلو ته کتل

مورکې ما ړنگ کله ونه بخښې

تا سوال کوو ما دې لېچو ته کتل

شیخه خو چې د شرابو سره وړان شوې
ډېر بېلارې شوې کمعقله شوې نادان شوې
چا په عقل د لیلا لمن نیولې
عقل خر که (کره)، که د عشق په لار روان شوې
جام اوچت که د ساقی په نوم یې وڅښه
د منصور غوندې به وایې چې جانان شوې
چې جانان شوې ځان ته مه گوره بیا هلته
اناالحق که هر ذره کې د خپل ځان شوې
رنگه راشه راشه مه تښته له عشقه
که طالب د یس جام د لامکان شوې

سترو نه د سترو طمه ولره
تسه کتوی سپک خلک به څه لره

سپک سره په خپله سړی سپک ښکاري
خروالا یادېږي څوک چې خره لره

نن سبا په جیب پورې تړلې ده
سم سړی شوده شي چې څه نه لره

ډېر یاران ساتل که څه کمال ښکاري
پنگ غوندې د یو وي غمی مه لره

غمی = غم بی

د عشق د پاتو اميدونه نه وي
د ماتو زړونو آوازونه نه وي
چې مې آواز تر تا ونه رسېدو
د ځينو ځينو قسمتونه نه وي
ته دې خوشاله وي چې هر چېر ته يې
زموږ ساه خېژي چې غمونه نه وي
آه بيا به هغه پخوانۍ نه شې ته
چې مې په سترگوکې نمونه نه وي
د ږنگ ناکامې مينې هېره نه شې
نور لرم څه که پرهرونه نه وي

منکسر نور جوړوي د بوډۍ ټال
گنې يو دی زېږو شينو تورو سپين
د انسان جوهر او ار دی الهي
انعکاس يې څوک فارسي کړو څوک پکتين
خاوره ونه ميوه ټول دي له يو اړه
غوره نه دی څوک په خوند او څوک جبين
تسه مينه څوک بنده کړي څوک مولا
په جهان به پيدا نه شي ترې غټ دين
تفسير د ږنگ د محمد د دين دا
مينه، عشق او محبت عين اليقين

يو تار د زلفو يې ازل بل په ابد ترلی
ځکه له يو تاره تر بله رسېدلی نه شم
هغه وزر چې د مجنون و هغه دښتې غواړي
زه يې تش نور ته د بدرۍ مخ هم کتلی نه شم
چې پښتنه بله شيرينه نشوه گرم يمه زه
د نن فرهاد يم زرخدان په غره ختلی نه شم
د خال کعبې د زاهدانو خونې پنگې کرلې
که همدا خال وي نو سپېره جنت گټلی نه شم
وروزې، ليمه، سترگې، باڼه سره اننگي او شونډې
په ما جرگه دي محتسبه ستا منلی نه شم
معشوقه نقده ده ستا پنگ ته او جنت په شرطو
زه تل ناکام دا بل قهار هم ستا وهلی نه شم

یوازې سترگې پښتنو کې پښتنې پاتې دي
هغه حجرې تشو لېمو کې پښتنې پاتې دي

یوازې هغه پښتنه سوی گودر او کلی
سوی جنډې پاتې اېرو کې پښتنې پاتې دي

له هر لوبډلي دیوال چغه د ماتم پورته ده
بسمل ټپې د مړو خولو کې پښتنې پاتې دي

د پښتونوالي تعریفونه مو اغیار را کوي
پښتنې کړنې سرخازو کې پښتنې پاتې دي

هغه د ږنگ ورکه، یتیمه او بې وځله پښتو
د تاریخ ورکو هڅیرو کې پښتنې پاتې دي

هر چانه په هر څه کې چې پاتې دي
نه اوري کانه دي خوشې گاتې دي
دا د سترو سترو پښتنو زامن
څه چې لري هغه سترې لايې دي
خدا پرو په کې دين نه پښتونواله شته
پاتې بومي او ته تش غايې دي
ستر تاريخ او سپک حال ته مو وگورئ
ولې ؟ نن په څه مو ملاوې ماتې دي
وينې شئ اى د مرگ په خوب ويده خلکو!
هر چا جنگ کې ستاسې مړي پاتې دي
رنگه لا به نور پسې ذليل شې ته
لا خو د غليم ارادې پاکې دي

نور دې په رانجو کې په وفا د سويو رنگ نشته
ستا کعبه مردوده ده طواف ته يې پتنگ نشته

لاړه شه منسوخه يې د مخ کتاب د نه لولم
ستا د کافر خال سره زما د مينې جنگ نشته

هر تار دې د زلفو سراطونه د وفا ول خو
ای بېوفا خدايه د عشق اوس يې هغه څنگ نشته

ډېرې جنازې به دې په اور د شونډو وسولې
ای هندو مزاجې نور د هېر کافر ملنگ نشته

زه دې په جفا باندې خپه نه يم خو هومره چې
ژاړمه زړگي ته ستا چې نور په کې ستا ړنگ نشته

زما پنبې د تړو نه دي
زه د عقل لیونی یم
دا کیسې د ویو نه دي
تر السته پخوانی یم
وم د نوح سره بهرې کې
په کنعان کې ځولنی یم
د یونس سره اوبو کې
د احمد سره ثوری یم
له هونییارو یم بېزاره
زه مجنون یم صحرانی یم
زه پتنگ یم زه یم شمع
نامراده سبانی یم
زه کافر یم زه مومن یم
زه هر څه کې لومړنی یم
چې پنگ یاحی و یا هو کړي
بل منصور یم بېټنی یم

- ښځه -

رنگ له ورايه که مهتاب وي
حورو سپينو کې حساب وي
لکه گل وي ښايسته مخې
لکه خار يې خوي خراب وي
سپي ساتل ورځنې ښه دی
زرزري ښځه کلاب وي
واړه ارز د انسان خلق دی
پاتې سوري وي سراب وي
لکه بوت چې ډېر اړين دی
خو چې تنگ وي ژوند عذاب وي
کوم چې خلق لري صورت نه
خواږه تريخ لکه شراب وي

که صورت سیرت وي دواړه
هم خرما وي هم ثواب وي
خدایه ږنگ ورځنې ساته
که نبي د ستر کتاب وي

دا شعر مې د فکري جهالت په وخت کې لیکلی

چې شراب وي او شباب وي شيخه ته ولې سوزېږې؟
قسمتونه چا ليکلي؟ ته په څه په دې سوزېږې؟

نه به زه کله زاهد شم نه به ته په ميو مست شې
څه چې ته ځکې په جنت کې، زه يې دلته که پوهېږې

د ازل ساقی له دره، بې له مۍ غوښتل حرام دي
بې ميخوره ميخانه کې کوڅه ډب يې که اوسېږې

راشه راشه مسلمان شه د رندۍ پياله کړه پورته
څه ډارن ډارن فکرونه، که پښتون يې څه یرېږې

په يو تريخ څاڅکي د ميو ړنگ پلورلې دا دنيا ده
قلندر شې لیونی شې بیا په دې سودا پوهېږې

دا شعر مې د يوې اغلې "پرخې" د ښکلي انځور نه په الهام ليکلی

چې څوک نوی نوی میو باندې راشي
بیرته ولوېږی له جام سره چې پاڅي
ته چې پرڅه شوې په گل باندې پرته وې
په دې بڼ کې گلان ځکه داسې ناڅي
چې دې سرې شونډې په گل باندې پیرزو کړې
د عاشق له زړه نه اور د حسرت څاڅي
د جنت قدر په حورو باندې ډېر دی
گل له تا چې ستا اوربل سره په خوا څي

نیم صورت د ړنگ لیدلی خدایه خیر کې
داسې نه چې بیا په عشق د چا رسوا شي

ساقی هغه شراب را چې ما لمبه کې
د دنیا او عقبا غم له ما کوته کې
چې له ځانه هم جهان به بېگانه شم
اناالحق مې د منصور د خولې نعره کې
چې د کفرو د ایمان له حساب ووځم
لکه لمر را ته روښانه ورځ او شپه کې
لا اله الا الله، الا الله نه کړم
په سینه کې د ساقی جوړه کعبه کې
کاینات چې وړه مانه په طواف شي
د "یس" د میو جام زما سینه کړې
ساقی مستو مستو حورو نه دې جار شم
ته زما شه، زاهدان یې دیوانه کې
ړنگه کله چې په میو باندې مست شي
لیکل مه کړه چې کاغذ به هم لمبه کې

خوک به له څه خوک به په څه ډارېږي
ورځ د قیامت نه ډېر ښه ښه ډارېږي
خو زه په خدای که له هېڅ څه ډارېږم
زړه د مړ قام په بیا لیده ډارېږي
زه له پښتون بله گېله نه لرم
له پښتونوالي پښتانه ډارېږي
خدایه دا څنگه خوب شو؟ څه پرې وشو؟
د غلامۍ له پېغور نه ډارېږي
پنگ چې د دوی له حجرو زړه شلولی
پښتون د پلار په پل په تله ډارېږي

پاخه!

مه دارپره ای پښتونه اسرافیل شه
د خپل پت عزت دښمن ته عزرائیل شه
د دنیا په سر کوم قام نن آزاد نه دی
ته په څه یو پنجابي ته هم ذلیل شه
پاخه پاخه د خوشحال توره په لاس که
د خپلواکو قافلې سره رحیل شه
پاخه پاخه د دې مرگ له خوبه پاخه
د دې عصر د ژوندو په قال و قیل شه
یا ته هغه ته لنگی ورکه لنگ واخله
یا په نره یې قاتل شه یا قتیل شه
که د وینه د افغان وي په رگو کې
پڼگه مړ شه خو آزاده، مه ذلیل شه

سترگې مې سپينې شوې اورونو کې نور

له دوزخو دې خدايه نه وېرېږم

هره شېبه هره ذره مې سوزې

په کومه ورځ دې خدايه نه ژرېږم

ګوندې افغان يمه ګناه مې داده

هر يو خنجر ته به ستا زه ودرېږم

له اوښکو چغو ستړی شوی يم

ليونی وريځ يمه بې څه وېرېږم

زما له حورو او جنت توبه ده

که په دنيا دې شېبه وځنډېږم

د ږنگ ويران وطن ودان که خدايه

خدايرو جنت پسې که وژېږم

يو دا نه منمه شېڅه، چې شرابو سره وړان شم
دستار وترم تسبيح کړم، د ريا په لار روان شم
گوره څومره پاک سپېڅلي، دا ترخه ترخه شراب دي
چې يې وڅښم آيينه شم، سراسر واړه ايمان شم
محتسبه څومره ته چې، زما بد وايې کړې کرکه
که شراب رندانه وڅښې، دا زه بد به دې جانان شم
محتسبه راشه گډ شه د دې ميو په ثواب کې
ته به هم سراسر عشق شې، زه به تا ځنې قربان شم
راشه وگوره ساقی چې، د ايمان له ځم خانې نه
پياني جوړوي ډکې، چې ذره ذره قرآن شم
پتې سترگې پت غوږونه، لا ترڅو له عشق بېزار يې
خدای ساقی او جام یس دی، زه به څنگه پښېان شم

عالم واره نن نشه دى، د ساقى طواف خانه كې
زم (زه هم) پيالو سره گډېږم، چې د روح د خښتن ځان شم

د پيالو نه پور ته كېږي، الا الله د خداى تر عرشه
د منصور د عشق آواز دى، ږنگ يم خوښ په دې تاوان شم

ملا تا نه به حساب د مونځ تسبو کړي
خو زما به د بېشمېره سرو پيالو کړي
ته زما په کار کې کار مه لره درومه
د هر چا حساب د هغه په اوږو کړي
زه به ووايم چې مست د تا په مۍ وم
ليونې به څه ځواب ستا د گيلو کړي
ته دوزخ نه يې ډار شوی او توبې کړې
يو څه غم سړی بدل په شنو خالو کړي
قلندر دی چې دوزخ په لور يې بيايي
وروستۍ طمه د زړو ميو د څښو کړي
چې يو ځل دې د الست په ميو مست شول
د خليل غونډې مستي په سرو لمبو کړي

هونبیارانو ته آذان باندې په یاد شې
پنگ دې جام د ترڅو ميو په سجدو کړي

د زړه غم په ورکېدو وو خو لا ډېر شو
چې د شونډو جام د ما باندې نسکور شو
که دوزخ کې د کوثر ساقې په لاس کې
دوزخي د عشق ته جام وو چې سور اور شو
واړه وینه شوه خپره شوه زما ځان کې
زه پردی شومه له ځانه د تا کور شو
هر یو گوټ مې د وجود په انا الحق دی
یو آواز مې پاتې شوی جانان نور شو
ای ساقې چې څوک له زه او ته پا کېږي
څه مومن شو که کافر او که بل لور شو

په سماع شه ښه ځان سره تاوېږه
ساقې شمس دی په هر لوري باندې خور شو

دا شعر مې د حضرت مولانا رح د لاندیني شعر له خیرات او الهام لیکلی:

عشق آمد و شد چو خونم اندر رگ و پوست
تا کرد مرا تهی و پر کرد ز دوست

اجزای وجود من همه دوست گرفت
نامیست ز من بر من و باقی همه اوست

هره ذره که د هستۍ کې نه وې!
ته جلا، ستا هستي جلا جلا ده؟
بيا ته مکان لرې او حد لرې ته
ته بيل او بېله خدايي دا ستا ده!
غېر شو انسانه ځان ته وپېژنه!
يو وزر عرش دی ستا بل منتها ده
نه، نه ته زه او نه ته شته په کې
ورک يو يو بل کې دا معنا ده
ته زما روح يې ته له خاورو نه يې!
تسه شپېلۍ يې دا هوا زما ده
بيل يې له اړه او هم بيل نه يې
راشه خپل اړ ته چې زما خوا ده
ما ته د عقل په ټټو را نهشي
مينه دل دل ده مينه رهنما ده
تر څو په مينه د ساقې نه شي ړنگ
سمندر وچه لويه کربلا ده

بيا مې د زړه په کنډو تېره نشوې
يوه څپه وې خو مې هېره نشوې

څوک به دې څنگه له زړه وباسي چې
په کوم ټوټه د زړه چاپېره نشوې

دومره دې زړه فکر نادان کړو زما
ورته ځنډی شوې خو ته وېره نشوې

د هر يهود، هندو مومن مينه يې
هغه احد په شمېر کې ډېره نشوې

د ړنگ جانان يو او "خلق" بل دی
څوک د ثاني او د چا پېره نشوې

ستا د یادونو سیلی، مړي ته ژوند ورکوي
ته چې را یاده شوې زه، له قبر پاڅېدمه
سجده مې تا ته وکړه خو کافر نشومه زه
کافر به هلته شم چې ستا له در پاڅېدمه
ستا می حلال دي په ما ستا میخانه کعبه ده
مومن له جامه شومه چې سحر پاڅېدمه
ته لکه گل او برخه سره شوي په دې پوهېږم
چې بیګانۍ شې ته بیا له نظر پاڅېدمه
چرته تا نه لټوم نږدې شارګ نه اوسې
ستا لټوو ته مګر په مګر پاڅېدمه

زه ږنگ جامونه شمېرم تسبیح ریا نه منم
چې د زاهد له لومې په هنر پاڅېدمه

يو چي د سترگي را په يادې نشي
ستا خاطرې مې ټولې هېرې کړلې

هغه کوڅو باندې نور نه گرځمه
چې جنازې د عشق مې تېرې کړلې

اوس مې زړگي او تسل وران دي سره
نور په پرهر مې لمبې پورې کړلې

خو بې پښتو اوښکې مې سترگو کې شي
سترگو چې ستا کوڅو ته لوړې کړلې

رنگه هېرېږي نه د تللو مينه
برخو که څه هم نورې نورې کړلې

په سپینه خوله سره د زړگي براس دی
خیرې گربوان کې دې د زلفو لاس دی

گوندي له سترگو دې لويديلی یمه
زړه مې ډکېږي دا د څه وسواس دی

سپو ته د در دې چې ښاغلی وایم
ناخوانې مینې ستا د مینې پاس دی

زړه مې چې چوي د تا د خال په کتو
د سپینې خولې خوا کې دې ناشناس دی

گلان سپرلی ویني خزان وويني
د ږنگ د مینې گل خزان ته ناس دی

ناس = ناست

ای لیونی!

نه کبري چي خال سره دې خال شمه
ستا د تورو زلفو جال کې جال شمه

سره د انگو سره دې سور شمه
سپين جبين د وړانگو سره نور شمه
شونډو خوږو ميو کې بې حال شمه

ته د شاهيني نظر په پنځو کې
تم زړگي مې مرگ لره په مندو کې
ستا اعجازي خوی لره کمال شمه

ساه دې شم رگونو کې دې واوسم
روح شمه په زړونو کې دې واوسم

نوي مانا جوړه د وصال شمه

مينې ته دې مينه زه هينداره کړم
پل ته دې ليمه خپاره په لاره کړم
وريځ شمه سپوږمۍ مخ ته دې شال شمه

پرخه شه شېبگير وهلى تانده که
څوک چې مسيحا وژلى تانده که
خاورې پنگ يم تا سره به لال شمه
لال = لعل

له سترگونه مې ولوبدې د اوبنکو په کاروان کې
ای عشقه پاتې راغلې د وختونو په گریوان کې

ارمانه خاورې خاورې شوې ځوانۍ سره مې سم
د زړه سره د عقل د جگړو په سره میدان کې

دا عمر څومره لنډ و له یو خال تر بله خاله
د شونډو له یو گوته تیر شو چاه زنخدان کې

لا ما یې زولنې د زلفونه نه وې ماتې کړې
لا پاتې مې دي شونډې د دوه سترگو په ارمان کې

ای ږنگه بختورو ته به مینه ورسېږي
ډېر خاورې شول په در او په کوڅه د خپل جانان کې

په دښنه کې او په مینه کې برباد
خه بېوځله د آدم دغه اولاد
بسمل شوی په بانو او هم له غشو
نه له یاره نه اغیاره ځینې ښاد
هېڅ قرار یې په جنت په زمکه نه شو
نه د اور طاقت لري او نه د باد
له هېڅ چا یې ارمانونه پوره نه شول
په مسجد په میخانه کې نامراد
چې مجنون غوندې په دښتو پسې گرځي
مینه ورکه ده له کلیو او بلاد

مگر دا ذرې ذرې زما د ږنگ زړه
کومه ترکه مسیح خویه کړي آباد

پرخې ته!

پر انگو د بيلتانه د تيرو لم پرخه وي
شوگير وهلي گل پر مخ پرته سحر پرخه وي
د ليوني د مات مات جام په هر ذره کې ښکاري
آيينه رويه په هاله کې هم قمر پرخه وي
نرگس د غم زنگون ته سترگې ټيټې ځکه گوري
د سويو سويو اسويلو په زړه اثر پرخه وي
چې مينا تشه شي پيالې تشې شي هلته سترگې
د ساقې جام شي پيانو ته دا هنر پرخه وي
منصوري مينه غواړي دا د موسی کلی نه دی
د طور لمبو کې د جانان سوی نظر پرخه وي
د ږنگ غزل ته غزال سترگو نه رانجه ټولوي
چې د رنځور تخيل سترگو يې پرهر پرخه وي

دين وايو دين وايو ايمان وايو
د وخت شيطان ته مسلمان وايو
که څوک اوږې ته هم پټکی واغوندي
ورته ملا شيخ القرآن وايو
شيخه زما او ستا په دې ورانه ده
موږ مينه ناکو ته انسان وايو
قرآن نازل شو انسانانو لره
بې انسانيتو ته شيطان وايو
راشه تفسير په ميخانه کې وکه
"يس" ته می "طه" ته خوان وايو
سجدې کوو خو جانان زړه کې ساتو
تور حجر والو ته نادان وايو
خپل لباسي ايمان ته اور بله و
ځان ته پتنگ د ستر سبجان وايو
پنگه اوچت که جام د مينې په نوم
ساقی ته مونږه لامکان وايو

دریغا

د ویده باز نه وخت کارغه جوړوي

له مړ زمري ټپوس خواړه جوړوي

خطا د وخت نه ده رقیب چې زموږ

ځلانده ستورو نه سکاره جوړوي

بیا بیا چې سر وهي مرغه په قفس

الوت یې هیر دی نور ترې څه جوړوي

هغه چې خیل سره خیل نه الوځي

د ښکاري تور غشي ته سره جوړوي

رنگه د هغه مړي لمونځ مه کوه

چې د شخصیت مړی یې کړه جوړوي

د لیوني خواله!

کله ماغزه مې لیوني شي او رښتیا ووایي
شیخه ! ستا فکر او ستا لارې ته خطا ووایي
ډېر حقیقت په خلاق کې شته چې اور لېروي
جنت به خوږ وي څوک به تریخ د دې دنیا ووایي
که آدم گرځېده جنت کې نو شیطان څه کول؟
یا غریب جوړ وو دې خطا ته څوک به دا ووایي
څه که آدم گناه گناه وه او دنیا ته راتلو
څوک به گناه د ټول انسان او دا سزا ووایي
بلا مخلوق په ضعیف فکر چې خالق ورکړی
کافر شو، څوک به د ده چا ته ادعا ووایي
قرآن ازل کې لیکل شوی، چې فرعون کافر دی
په برخه تور فرعون به څنگه ښه وینا ووایي

منم چې راغلو ټول دنيا ته، نو دا شور په څه دی
په څه گناه انسان کړېږي، دا تر چا ووايي
څوک ډوډۍ نلري، څوک پلار او څوک وره جونگره
څوک به دې هومره لوی آفت کې د سبا ووايي
يو خوانه وايې چې "ضعيف دی انسان"، ما جوړ کړی
بيا وايې سوزم يې که کفر ناسزا ووايي
خدایه ! شيطان ته هم دا وس د سجدې تا ورنکړو
څوک به نو چا ته د دا هسې رنگ وبا وايي
خدایه موږ لوبه يو او ته په مونږه لوبې کوي
په دې شطرنج کې به څوک څه ځانته پاچا ووايي
انسانه واوره جام که پورته پاتې مه غږېږه
گرانې د هوش کيسې دي دا را ته مينا ووايي
خدایه ! دا نه وایم چې تا سره دعوا لرمه
خو داسې "ږنگ" ته لیونی زړه نن سبا ووايي

زاهده تاسره مې وړانه نه ده
خو د تا لاره په ما گرانه نه ده
ته د جنت لپاره سر ټکوي
ما ته جنت تشه پيانه نه ده
د تا ايمان په کلمو ترلې
ما ته ايمان کفر ځولانه نه ده
ته له شيطان ډار پرې ځان پټوي
زما سينه خامه بتخانه نه ده
دلته د "زه" او "ته" مانا يوه ده
دلته جانان څوک، څوک جانانه نه ده
دلته حساب او راکړه ورکړه نشته
دلته څوک وړان او څوک خزانه نه ده
دلته د حورو کيسې خوند نه لري
دلته بې مينې هيڅ افسانه نه ده

دلته خالق او د مخلوق خبرې
مینه ده مینه بله پاڼه نه ده
زاهده ړنگ درسره نه شو پخلا
چې دې جرگه په کوم میخانه نه ده

ومره ومره ومره، ته پیدا یې دې مرگو لره
خو چې ته ویده یې سر د غوخ شه دې پردو لره
ومره ومره ومره، غلامي په ژوند کې نه راځي
ننگ دی یو پښتون ته، دغه ژوند د تا پلرو لره
ومره ومره ومره، چې پردی او خپل لیدی نه شې
خپل ته کافر وایي او کافر گنې سجدو لره
ومره ومره ومره، چې د تا غوندې پښتون نه وي
وژني چې پښتون پنجاب ناولو ارادو لره
ومره ومره ومره ستا د ننگ تاریخ به پاتې شي
تیب به پاچا خان گوري جناح به وي شملو لره

ومره ومره ومره ړنگه ځان په کې حساب نه کې
کوم پښتون چې نه گني خپل ځان ایان پښتو لره

دا ځنې خداپرو څه بلا اخستي
زمونږه دين د ځان دنيا اخستي
هلکه ! کنښنه د سرکوزي زويه
گناه د چا کله بل چا اخستي
ځان پسې خپټه حامله گرځوي
زما د کاسو سکرک هم تا اخستي
په نه خبره مې دوزخ ته لېږي
جنت گنجۍ واړه ملا اخستي
هلاک هلاک دې شي دا حورو پسې
د خوټو غم د خپل سبا اخستي
تور اوراغان او د کوترو جامې
تاندو فکرونو ترې وبا اخستي
بې خپلواکۍ دين څوک ساتلی نشي
غسل يې نشته استنجا اخستي

اوس د ملا نه لوی بلا جوړ شوی
د مال دولت کومې خندا اخستي
هو، عالمان بیل دي ملایان بیل دي
عالمان هم دوی په یغا اخستي
دا عاشقان د حورو خومره ډېر شول
پنگه خدا هیر دی ټول جما اخستي

جما = جماع

وچه چینه کې مات منگی هم ستا مین غوندې و
د خنار لاندې پروت بنگړی هم ستا مین غوندې و
چې د بیلتون سره دې څه زموږ په کلي وشول
خزان خزان شو دا سپرلی هم ستا مین غوندې و
غاثول په زړه کې داغ د تا د تورو سترگو ساتي
که مړ په دښتو کې شپونکی هم ستا مین غوندې و
اوس دلته شپه شي بیا د شپې پسې شپه بله راځي
غوندې چې زیر لمر سبانی هم ستا مین غوندې و
په تا مین دلته څوک څوک نه دي پوهېږې به نه
د شمعې زړه کې تور لوگی هم ستا مین غوندې و

چې هومره ډېر دي عاشقان ستا ږنگ به څه ووايي
خو واوره یو بل لیونی هم ستا مین غوندې و

غلام پښتونه ! ته د دين مه وايه
بې خپلواکۍ بل ته آيين مه وايه
خو د مغل وارث پنجاب بندي بې
پښتونه ړوند شې فلسطين مه وايه
لا دې په غرو کې اوراغان اوسېږي
تپوسه ځان ته لا شاهين مه وايه
له بنگالي دې هم زده کړې نه ده
ځانته بچۍ د ستر پکتين مه وايه
ژبه دې مړه شوه تاريخونه مړه شول
وينس شه گمان ته دې يقين مه وايه

د آزادۍ خپې که نکړي غورځنگ
شاخکۍ دۍ، ړنگ ته اباسين مه وايه

که مې کهول دی او رذیل دی را ته پیل دی
که پردی دی اسرافیل دی هم رذیل دی
د خښتن هندارې سپینې وي سپېڅلې
دا په کومو آیینو کې خدای موندل دی
حقیقت مو خپلو گټو پورې ښکاري
پاتې هر څه تش خبرې قال و قیل دی
څو اړیکو ته مړوند او مټ مات نکړو
د ناخوالو د هر دام مو دا دلیل دی
د دلل وزرې نغواري نه وحیه
یو قدم د نفس په سپیو ایښودل دی

رنگه څه به وایي خدای هغه ملک ته
چې ویل یې انسان ستر دی او جمیل دی

پښتون به بيا پيدا شي بيا به ستر افغان پيدا شي
که په مسجد که مدرسه کې بيا انسان پيدا شي
جنت ملا وايي جوړ شوی مسلمان لره دی
افسوس انسان نن ځينې ځينې مسلمان پيدا شي
هغه تعبير هغه تفسير د دين چا کړی را ته
چې نه په عقل نه منطق نه په قرآن پيدا شي
دا ځنې ځنې هومره ځان په ږيرو ستر وگني
گوندې وينېته نه فلسفه د دين ايان پيدا شي
خدایه يو بل آدم پيدا کړه او حوا پيدا کړه
چې د قرآن وړ نوی فکر او زمان پيدا شي

مسلماني که په وژو د انسانيت خپرېری
رنگ دې سبا کافر اوچت شي او حيوان پيدا شي

دلته په دې ښار کې کعبې ډېرې دي خو خدای نشته
ډېر دي چې طواف کوي خو یو په کې سړی نشته
هر چا ته چې گورمه صلیب لري او بت لري
غواړي سپینې حورې خو آدم په کې بچی نشته
ډېرې اوږدې ډیرې دلته ځان د خدای له ذات گڼی
ورک ساده انسان دی قرآن هغه پخوانی نشته
دا کوڅې کافرې دي که زه په کې کافر یمه
ټول په کې بدل ښکاري خو یو په کې پردی نشته
دلته زنځیرونو کې نفسونه انسانان تړي
دلته آزادۍ گناه د سر سړي پټکی نشته

حال مو د بیزو دی د آدم پسې خپل کهول تړو
رنگه سپینو سترگو کې دې کسی بېگانی نشته

يو فلسفي فکر او بحث مې په مثنوي راغونډ کړی، هر څوک به يې د خپل
فکري ژوري تر کچې درک کړي:

سترگې تر سترگو وي ليدل بدل وي
د چا د خړه پنبه، عرش د چا مزل وي
غنم چې ټول دا شر او شور له ده دی
چا ته کوثر چا ته سور اور له ده دی
چيرته يو رند يو ليونی گرځېدو
موتی غنم ورسره ولوبېدو
پييل هغه غنم يوه يوه دانه
د بيل فکرونو په ښارو او ښارڼه
الله يې وپيو عيسی او بودا
هو يو بشر خو بيلا بيل يي مولا
هر څوک د خپل خدای په سجده پرېوتل
نور خدايان يې په لمبو سوزول

غنم هغه ول پييل شوي بيل ول
په بيل فکرونو ليدل شوي بيل ول
گنې غنم هغه چې لوږه مړه کي
که کوم خباز ورنه ډوډۍ پخه کي
که چا هغه اميل شلولی ولو
اصلي معشوق په يې ليدلی ولو
سترگې پيدا شي تش په مينه باندې
مومن کافر بيل نه شي وينه باندې
رنگه هر بند شلوو ته مينه غواړي
سترگې يې وشي خوک چې مينه پالي

مړو ته وژاړم که ستا په پرهرو وطنه
کلی دې واړه ډک د مړو هدیرو وطنه
په وینو وینو لمبې—دلی جنازو وطنه

په هر کاله کې غم دی غم دی هره سترگه نم ده
هره مور کونډه ده هر خور ناسته د ورور په غم ده
د آه و چغو د کوکار د اسویلو وطنه

د پلار د مړي که د خور یا ورور لیدو باندې شو
یو مو خښ نه وي چې د بل زنی تړو باندې شو
زما د سرو سترگو د بې کسو بې اسرو وطنه

په اوږني کې ماشوم ژاړي مور ته مور یې مړه ده
په یخ په لوږه په کوڅو کې چیرته خور یې مړه ده
ای د یتیمو د یسیرو بې پلرو وطنه

پلاره بیا راشه نه جامې بیا نه ډوډۍ غواړمه
نه مې شلېدلې خپلۍ جوړې نه والی غواړمه
ای د یو پلار لرلو مور د ارمانو وطنه

ګوندې ای خدایه ته مو نه اورې او نه مو وینې
له آسمانونو تا ته نه ښکاري زموږ دا وینې
سوزه په اور کې د نړۍ د دوزخو وطنه

د خدای په نوم وطنه خرڅ شوې او لمبې لمبې شوې
لیلام لیلام شوې د سیاسي دلال د پښې پښې شوې
رنگ یې په خپله شرمولی په شرمو وطنه

د مړو سر ته ناست یو ژاړو که دوی بیا ژوندي شي
پرېږدي لمن د پردو بېرته د خپل قام سړي شي
بلا نومونه غټ ابدال دي یوسفزي او خټک
چې د پښتو خبره راشي پښتانه پردي شي
ژبه یې هېره ده تاریخ خپل په اردو زده کوي
چې له الف نه پورته زده کړي پکتیاني فارسي شي
جرگې مو لاړې د جرگو سړي مو مړه کړه خلکو
ژبه مو کفر شوه وژل مو د جنت کلي شي
مشران هغه چې سر په لاس کې خپل ملت وساتي
نه هغه کس چې پنجابي ته په جې جې او جې شي
زما د کفر فتوا ورکړه چې مومن شو له ما
زما جلاد د سومنات له مدرسي قاضي شي

رنگه ځندی به شې غلام له خوبه مه پاخوه
هر آزاد فکر ته کاڼه پانده گونگي مفتي شي

د دې ړوند ولس ای خدایه.....(وړوند)

خپلواکۍ سترگې بېنا کړې

د افغان په نوم یې لږ څه

تیت سرونه هم جلا کړې

چې به زغرده پښتانه شي

یو افغان ته یې گویا کړې

د دیورند د شرم کرښه

ورکه ورکه له دنیا کړې

تفکر مو خوشال خان او

هر قائد مو خان پاچا کړې

د افغان په ننگ مو یو یا

دا غلام پښتون تبا کړې.....(تبا)

نور که نه منې د ږنگ څه

مستجاب یې دا دعا کړې

چې دلته سپي يو نو جنت کې به انسان څنگه شو
نه، تا انسان کړو خو ای خدایه چې شیطان څنگه شو
موږ د بیزو له نسله نه یو د آدم بچي یو
د وخت هنداره کې چې گورو نو حیوان څنگه شو
ما ته ملا وایي مری د خپل د ورور غوڅه که
داسې وارث د انبیاد پسې روان څنگه شو
خدایه د تا پوهه یې دین او په شیطان ویشلې
کفر آسمان ته پورته موږ د سنگ دوران څنگه شو
ته وایې ولوله خو دا را ته مکتب سوزوي
جاهل جاهل ابن جاهل یو مسلمان څنگه شو
غلیم وطن وایي لومړی دی بیا د دین خبره
موږ د چریانو د دې ورور سره اخوان څنگه شو

ږنگه سیاسي شو یرغل شو دین چریانو سره
ایمان لرو خو چې دا هسې مسلمان څنگه شو

په پېښور وايي افغان ته پښتون
غدار يادېږي پاکستان ته پښتون
هو، هېڅ پښتون پاکستان نه شي منی
ژمن وي تش ستر افغانستان ته پښتون
د غلامۍ له کړۍ سترې سترې

وايي د خان په پل روان ته پښتون.....(پاچا خان بابا)
بگتي د ماتو زولنو آواز دی (اکبر خان بگتي)

غدار ویی نشي جانان ته پښتون
چې د خوشال اذان ته کفر وايي
وايي غدار داسې انسان ته پښتون

رنگه لمبې د آزادۍ بله وه
غواړه دې دين داسې قرآن ته پښتون

خومره خوشبخته دي هغوی چې ستا په لار پراته دي
لکه سوالگر شړلي تا خو انتظار پراته دي
د تا لوظونو ته یوسف تعبیر کولی نه شي
د گل لیدو ته د شبنم غونډې په خار پراته دي
کسوف د هجر په آسمان کې د وصال تم شوی
کلونه دې شپه کې په تمه د سهار پراته دي
هغه خنار خزان خزان شو هغه سیند نشته دی
پنډې شوې سترگې چې راتلو ته د ریباز پراته دي
د عاشقانو ځواني خاورې شوې ایرې پاتې شوې
هله ته چې نښې دې د پل په زړه قطار پراته دي

د ږنگ وفا درته غاټول په هدیرو جوړوي
که دې گذر شو نیمه خوا یې په مزار پراته دي

خبر زما د پښتنو د یو کېدلو نه ده
د لر او بر تر منځ دیوال د ماتولو نه ده
خبره دا ده چې خبر مو له خبر اوښتې
پښتو مې مړه ده، څه که تا ته د منلو نه ده
په نسب نه ده گنې زه هم د ابدال بچی یم
پښتو، پښتو غواړي د شعر د ویلو نه ده
نه ما کابل کې توره کړې د افغان په صفت
د پېښوري پښتون خبر هم د کولو نه ده
که پښتانه شو نو دا کرځې مرځې څه دي راته
دا کیسه وړانه ده همدلته د زغملو نه ده

زه د خوشال ارمان په زړه د اتفاق نه ساتم
کوم دی پښتون؟ ږنگه دا لار نور د کتلو نه ده

چا پسې روان شو څوک په سمه دی ؟
چا سره مسکي شو څوک بېغمه دی ؟
څوک د ځان په غم دی څوک د چا په غم
دلته گريوان نشته چې بې نمه دی
څوک د چا د رنگ، ژبې، ايمان سره
هيڅ باندې جوړ نه دی او دښمنه دی
چا ته د چا ظلم او تيري وژاړم
خدايږو زړه د هيڅ چا نه په طمه دی
هغه ته ايمان تېروم کفر شوم
خر خو د انسان په صورت جمعه دی
خون د ږنگ وړيا دی که بې مړ کي څوک
خدايږو زړه مې تنگ له دې وطنه دی
ښکاري ساقی ستا په پيمانه کې خدای
څوک وايي چې نشته ميخانه کې خدای

يا حى و يا هـ — و ابي بادې دلته
جام د "طه" اور د بتـخانه كې خداى
خوند د عشق هونبیارو كه د مى وليد
گوري به هر در هر آستانه كې خداى
عقل بانـدې سور دي ليوني د عشق
شور د ليـونو په خولانه كې خداى
بې له ميو پروند شم په مى وينمـه
زه هره ذره هره دانه كې خـداى
چيرته جنت چيرته د ساقى لـن
هلته حور په دغه ويرانه كې خـداى

رنگ شه ړنگه مسـتو ليونو په رنگ
نښكاري په پاتې افسانه كې خداى

د لیوني خدای!

وړی مې عشق فکر بېشعور شومه
نن چې لیوني باندې مشهور شومه

قیس ته دی په مینه کې مجنون صفت
خاورې پرتې لارو کې زبون صفت
وسوو مې عزت د مینې طور شومه
نن چې لیوني باندې مشهور شومه

عشق کې "زه" ویل "زما" ویل کفر
هجر کې گيله سر ټکول کفر
زه د اسماعیل په وینو سور شومه
نن چې لیوني باندې مشهور شومه

ستا رضا ده، ما ته کتل نشته دی
یو یو او په منځ کې مو بل نشته دی
نور یې ستا له نوره زه هم نور شومه
نن چې لیوني باندې مشهور شومه

گل دې له رخساره رویباري کوي
حسن دې هندارو کې یاري کوي
تېر دې له جنته او له حور شومه
نن چې لیوني باندې مشهور شومه

اور کې سوزېدل نه دي گران مینه کې
دار ته هم ختل نه دي گران مینه کې
پوه شوم هلته کله چې منصور شومه
نن چې لیوني باندې مشهور شومه

موږ ته جام حلال دا ستا له ميو دى
ذکر کې کمال دا ستا له ميو دى
رنگ وم واړه ته شوم چې مخمور شومه
نن چې ليوني باندې مشهور شومه

-سترگې-

سترگو کې چې سترگې راته جوړې کې
پورې کې لمبې مې په زړه پورې کې
سترگو کې مسکې شې زه پوهېږم—
زه چې هم مسکې شم کيسې نورې کې
زه دې تش د سترگو طاقت نه لرم
ته ورته د زلفو جوړې س—ورې کې
ستا د ځورولو ادا ښه کلي ده
مړ شمه چې سترگې خپلې تورې کې
ستا سترگې فتنه لري کافـرې دي
بت شم چې زما په خوا يې لورې کې

دين دنيا او هر څه د پنگ تا نه ځـار
رنځ د عشق ته سترگې که ټکورې کې

چې ستا زلفو د يادونو آسان جوړ کړو
ستا تصوير ته مې د اوښکو باران جوړ کړو
سمندر د خاطرو دې په خپو شو
نيم بسمله اسويلو چې طوفان جوړ کړو
زړه مې ستا په هېرولو راضي نه شو
که هر څو د وفا لارې تاوان جوړ کړو
دې پښتون مجنون ته مرگ ښه دی مېړو کې
بېوفا که پښتنې نه دوران جوړ کړو
سليم خوله چوپه ساتي چې رسوا نشي
خو مين غوندې کوم تللي جانان جوړ کړو

ستا د زلفو خوی د ږنگ له رويه نه ځي
که هر څو يې دا شلېدلی گرهوان جوړ کړو

عبدالرؤف قتيل بابا ته ډالۍ:

ابدي شي چې د عشق په رنگ انځور شي
مړاوې نه شي که "قتيل" له وخت رنځور شي

د خوشحال پرهر تازه شي چې يې وينم
د بې قدره کهول "قتيل" په وينو سور شي

پښتانو نه مشران هېر وي چې ژوندي وي
پس له مرگه بيا بابا د سترگو نور شي

رنگه چانه گيله مکره مړ پښتون دی
د دې وخت پښتون زلي نه نره لور شي

نه بنده وم نه مولا وم په عدم کې اوسيدم
ځكه زه چې تا پيداكړم په خپل حال وژړيدم

نه وفا وه په دنيا کې اشتايي وه نه بقا
په هرلاره هر محفل چې ده دنيا وگرځيدم

څوك له ځانه څوك ځانه څوك آسمانه ژړيدل
ټول صحيح ول ټول غلط ول كه زه هيڅ نه پوهيدم

ځنوما باندې خندل او ځنو ځان سره خندل
زه له دواړو بې پرواوم خو په دواړو ځوريدم

دلاله له داغدارزړه نه زه ړنگ اوبنكي څڅيدم
چې پيدا دصنم غم كړم خوصنم ونه ليدم

چیرته به وشړې مادلته چې بل در نشته
خه به دې وران کړم بې گناه مې بل هنر نشته

که تشه ومه زه مینا دمیو ته پوهیږې
ډارن زاهد سره دې دومره لوی ځگر نشته

وايه زاهد ته چې سجدې له شیطان ډیرې نه شې
راشه منصور شه د ساقی پروا دسر نشته

نادانه مکره دسروشونډو له جامونو توبې
ګوندې شراب جنت کې نشته او دلبر نشته

که "رنگ" په میو ځي دوزخ ته چپ به پاتې نه شي
چې چا پیدا کی تاك هغه نه مو خبر نشته

گوره رخسار چې په بنگړو او په مړوند پټوې
ظالمه ياره ته زما نه زما ژوند پټوې

په يوه مړه سترگه په نيمه خوله خندا مه کوه!
پرهر پرهر يمه زړگي مې په بند بند پټوې

د سرو بنگړو سره دې سپينې لېچې مه جنگوه
په دې آذان مې د ايمان د زړه پيوند پټوې

تاله به ډېرې اداگانې او نازونه درځي
د دين دنيا متاع د زلفو په کمند پټوې

ما که کافر کړې زه خو ږنگ يمه پروا نلري
په سرکو شونډو د زاهد د ايمان خوند پټوې

ساقی ته یې باده مینه زه میخور یم
له ازله په ساع ځکه په شور یم
گربوان خیرې له السته تا شرلی
تا جوړ کړی یمه تا لره پېغور یم
تا ویل چې هومره لا لیونی نه یې
زه چې څومره لیونی ومه لا نور یم
هر یو شي لره سجده کړمه چې ته یې
زه په دې ادا اوس تا لره مخ تور یم
ما کعبې کې یې لیدلی بتخانه کې
ما ته مه وایه په دې نه هغه لور یم
ستا آواز د جرس اورمه لمبه شوم
څنگه وایې چې په در دبل کوم کور یم

ګوندې نه غواړې چې «پنگ» ودان شي کله
د الست لمبه ابد پورې به اور یم

د الا الله زور مې په شپو ليدلى
عرش مې په خارو په لوېدو ليدلى
ځكه گرځېرم قلندر په شانتې
د زاهد ډار مې په تسبو ليدلى
ما د دوزخ له اوره مه ډاروه
اور مې د شونډو د سكرو ليدلى
د حورو طمعو ايان نه منمه
جنت مې سترگو پښتنو ليدلى
سر مې ټيټېږي نه محراب كې دچا
تندي مې هسك غر د پښتو ليدلى
اى پښتنې ساقى بل جام راکه
دوزخ جنت څه ليونو ليدلى

پنگه پښتو سره اسلام مزه كا
چا گل له بوى په بېلېدو ليدلى

ستری شم ستومانه شم رنخور شمه
خیال چې دې د مړو سترگو کې گیر شمه
ښکارم په هنداره کې وروستی سلگی
زلفې چې د پرانیځې زهیر شمه
بیا چې نازوې زلفې په گوتو ته
زه د اسویلو په دام اسیر شمه
یا گوندې خالونه ږدې په زنه ته
وسوزم سکاره شمه په ویر شمه
ما ته ښکاري سترگو ته لکۍ کوې
خاورې د رانجو چې د تقدیر شمه
پریوځي څوک بسمل د عزرائیل مخ ته
تللی یاره خیال ته دې وډیر شمه
ړنگ شم نامراده شم شهید شمه
خیاله چې د ښکار په خوني تیر شمه

اوښکه د گلاب يې که غرڅه نظر
طعم د شراب يې که د زړه پرهر
هم ساقی هم می یې هم مینا یې ته
هوش یې بې هوشي که جام د شنه کوثر
هر چا ته هر رنگ ښکارې عجه یې
خدای یې هم مخلوق یې زر د نور هنر
عکس یې د هندارې که هنداره یې
حق یې که مجاز عاشقان څه خبر
زړه یې د زړه کور یې او په زړه کې یې
مینې مینې مینې ته شې در بدر

پنگه چیر ته عشق ته سلام ونه کې (ونه کړې)
راشي په زارو نه ځي د زړه له در

لبناني زاهد او سپی

چیرته لرې په یو غره کې یو سالک و
شپه او ورځ په عبادت د لوی مالک و
استغفار او ډېر اذکار د ده عادت وو
هره ورځ به یې روژه او عبادت وو
د غره سر ته له آسمان ډوډۍ ورتلله
څه په شپه او څه په ورځ هغه خوړله
خو یوه ورځې ډوډۍ را نغله او شپه شوه
ډېر زاهد سترگې په لار وو شپه پخه شوه
وږی ډېر شو نور طاقت ورځنې لاړو
بل څه نه ول هغه غره کې او په شاړو
عبادت یې هلته پاتې شو حیران شو
د ډوډې لپاره کلي ته روان شو

اوسېدلونصراني یو غریب هلته
د زاهد گوندې مړۍ شي نصیب هلته
در یې وواهه او غږ یې کړو صاحبه
بې اثرې یم وږی تږی مخاطبه
نصرانی چې زوړ سړی او یو یې سپی وو
غږ یې واورېدو چې گوندې کوم سړی وو
ویل یې دا دوه ډوډۍ تا نه زما څار شه
نور څه نلرم او نه مې کارو بار شته
ویل یې دا مې بس دی نه غواړمه بل څه
بې له دې نه تا ته نه لرم ویل څه
چې زاهد ډوډۍ ترلاسه کړه وتلو
سپي غپار کړل گوندې هغه یې خوړلو
سړی وډار شو یوه ډوډۍ یې ورکړه
خو سپي بیا هم په غپارو چغه سر کړه

بیچاره زاهد له بلې هم ورتېر شو
خو د هغه سپي لا قهر پسې ډېر شو
زاهد ووې خومره ته یې بې حیا سپي
داسې نه دی ما لیدلی بل د چا سپي
دوه ډوډۍ وې او مادواړه بېر ته در کړې
ته لاهم په ما غیږې او شور سر کړې
د الله له قدرتونو سپي گویا شو
د هغه سره په نطق شو لگیا شو
ویل یې زه ببخیا نه یم بې حیا ته
ته زاهد یې خو له ما یې ډېر خطا ته
زه په کور د نصراني کې یم لوی شوی
هم په لوږه هم په تېره یم پوی شوی
زه د ده نصراني کور ساتم پسونه
خو مې خېټې ته خاړم نه نور کورونه

که هډوکی کله راکړي پرې کړم شکر
او که وږی مې ساتي نو وکړم صبر
خو یې هیڅ کله درگاه او کور پرېدم نه
د پردو درشل ته کله هم ورځم نه
چې په تا شوه یوه شپه بنده روزي ستا
لاړه هرڅه عبادت او بندگي ستا
لاس د اوږد شو یو کافر او ریا کار ته
ستا همدا وه عقیده پروردگار ته ؟
اوس دا وایه بې حیا ته یې که زه یم
زه یم سپی خو لکه تا بې حیا نه یم
چې زاهد دا واړه واورېدل له سپي نه
مرگ یې رزق شو سترگې پټې زندگي نه
وو، څه کم ول د زاهد په واړه کړو کې ؟
چې اثر یې ځکه نه وو به سجدو کې

چې څښتن د چا سجدو ته محتاج نه دی
سر په خاورو لگول یې علاج نه دی
هر چې خدای سره دعوا د محبت کړي
هغه خدای یې امتحان په خپل غربت کړي
د زاهد هم په خپل زړه کې دا دعوا وه
چې د خدای سره یې مینه بې همتا وه
او گڼل به یې چې ما غوندې څوک نشته
غوندې ما کې د خوبانو واره ښه شته
ژوند او خوند نه د خالق لپاره تېر دی
په اذکارو شپه او ورځ ورته چاپېر دی
خو الله ته د احسان بدل احسان دی
بې مطلبه محبت خوښ د سبحان دی
عبادت چې څوک د حورو په مقصد کړي
سوداگر دي عبادت نه خوشې بد کړي

د خالق لپاره ښايي سجده ځکه
چې پيدا دي دا آسمان ورځنې زمکه
د معشوق حسن کې واړه لوی څښتن دی
په ظاهره که يوسف دی رب باطن دی
چې پروا نه د دوزخ او نه جنت کړي
لوی څښتن د هغه کس سره الفت کړي
که دا واړه خلک د خدای ځنې منکر شي
او په بدو ردو سر ملحد کافر شي
هیڅ به کم د لوی څښتن له جلال نه شي
عبادت د انسانانو کمال نه شي
خو چې خدای یې هدایت او په لار نکړي
که د نوح زوی شي ایمان ته به لار نکړي
دا چې څوک څه او څوک څه باندې لگيا وي
دا څښتن دی چې د ټولو رهنما وي
نه غرور لري گناه او نه هم ذکر
دا اسرار د الهی دي وکړه فکر

-د سپي زوی-

له ژونده ستري یو سپي

له نورو ژوو په تنگ

بل سپي ته داسې ووې

دا څوک دي تل چې کړي جنگ

چارې يې موږ غوندې دي

يو يې بدل دی څه رنگ

د سپيو مشر ووې

ای شله شپ، په خپه لنگ

چپ شه ستا خولم ماته شه

ای کوڅه ډبه بدرنگ

د خدای اشرف مخلوق دي

له ژوند راغلی يې تنگ

دوی ته جنت جوړ شوی

د سپينو حورو پالنگ

دوی ته قرآن راغلی
دوی ستایل شوي هررنگ
په کوم مجال غږېږي
ژوندی د دوی په قلنگ
شه حلالی د سپي زوی
د دوی د درشه ملنگ
خو سپي بیا سپکه وکړه
په ځای کې ودرېدو دنگ
ویل یې جنت ته دا څي؟
زه یې له خیاله په څنگ!
تله به ماته کړمه
له ظلم ډېر یم په تنگ
زه هم جنت ته ځمه
د سپینو حورو ترڅنگ
یا دې انسان انسان کي
یا دې جنت کړي خپل ږنگ

ما وې په زړښت کې به بدل شمه
خلاص به له بانو شونډو اوربل شمه
نه، لا چې کوم ښکلي په لار وينمه
غواړم چې خالونو ته يې غل شمه
لار ونيسم زه ورته د سپينې خولې
ژړنده د غاښونو کې يې دل شمه
جام په رېږده لاس د شونډه نه ښايي
زه په سپينه ږيره په کې حل شمه
غږ چې د پازيب د ښکلو پورته شي
سر له سجدي پورته په کتل شمه

رنگ ته دعا ښکاري بد ويل د دوی
خوږ شم چې د ښکلي خولې کنځل شمه

د دنیا په ټولوو کې خو ناکـــــــــــــــام شو
آخرت چې رانه هېر دی خدای د خیر کي
میراثي مسلمانان یو نور څه نشته
له اسلام مو کفر ډېر دی خدای د خیر کي
دعواگیر یو چې غیرت مو تاتره ده
په محرم مو فلان تیر دی خدای د خیر کي
لا تر څو به په تاریخ او تېرو ویاړو
نن چې سپک له ټولو زېر دی خدای د خیر کي
خدایه چاته کلمه کړم دلته تېره
د مذهب تلقین گنډېر دی خدای د خیر کي

ړنگ ته بېر ته هغه تللی ایان ورکه
د ملا له دینه سېر دی خدای د خیر کي

دا کیسه ستر بلخي مولانا رح د قلم شهکار دی چې په خپل بې سياله هنر يې
موزون کړې او ما د بلخي مولانا رح د مينې له امله په خپل ناتوانه قلم په لنډ
ډول ليکلې

موسی (ع) او شپون

د يوه شپون شوې د موسی تر غوږ اړتې
چې ای خدايه ای خښتن زما د ختې
چېرته ته يې وړی تری په کوم لاره
له تا څار شه زما مېگې هزار واره
چېرته ته يې چې د زه خدمتگزار شم
د تناکو او زخمي پخو نه د جار شم
که له بخته دې جونگره کې ميلمه کړم
په خپل لاس به د پرېشان وېښته شانه کړم

د بانو په تار به وگنډم جامې ستا
په لېمو به خپل کړم پاکې البسې ستا
ستا د ناستې ځای به پاک کړم په لاس زه
او هر رنگ به د خدمت کړم په اخلاص ښه
دا چې ډېرې شوې اپلټې موسی ووې
ای پلانکیه ! دا د چا ته او د څه وې
وې یې چا ته چې یې زه یم پیدا کړی
لاندې مخکې او په سړیې سېا کړی
موسی ووې، ای بدبخته ! په څه سر شوې
له دې وړاندې چې مومن شې ته کافر شوې
دین دنیا دې په دې کفر تا تباہ کړه
خوله دې بنده که، څه ستره دې گناه کړه (که = کړه)
که مرداره خوله د بنده نکړې ژر ته
دا عالم به کړې نابوده سراسر ته

وای موسی ! دا زما خوله د کړله بنده
پښېپاڼه شومه زه له دې خپل ژونده
په فریاد او وایلاوو باندې سر شو
د مېرو په لور روان زېرو زېر شو
د الله له لور موسی ته وحې راغله
چې بنده دې زما بېل کړلو له مانه
رسالت د یو کول دي ! یو کول دي !
نه بنده له خپله خدایه بیول دي
د هغه وینا له هغې خوله صفت دی
همهغه وینا و تا لره شقت دی
د هغه له خولې نه شهد دي مرجان دي
خو د تا له خولې نه زهر دي عصان دي
له پاکۍ او نا پاکۍ یم مېرا زه
له سستۍ او چالاکۍ یم مېرا زه

نه مې خلق کړل دا مخلوق چې وکړم گټه
مگر دا چې پرې احسان کړم، ورکړم گټه
په ظاهر او ژبه نه یمه د چا زه
خو باطن وینم او حال د مدعا زه
د شهید وینې دي غوره له اوبو نه
دې خطا کې دی ثواب ډېرو ذکر و نه
لعل مُهر د اثبات نه بې نیاز دی
کله عشق ته سمندر د غم، گداز دی
ډېر رازونه یې موسی وته عیان کړل
څه یې وښودل او څه ورته بیان کړل
و موسی ته چې تمام د رب بیان شو
د شپونکي پسې روان په بیابان شو
له ډېر وخت وروسته یې وموندلو هغه
وې یې زېږی را ته راکه راغله وحیه
چې هر څه د زړګۍ غواړي هغه وایه
لیونو د عشق ته کله آداب ښایه

د اوښ گيله:

دا گيله د يوه اوښ وه له انسانه
چې روان و په سفر له دې جهانه
لکه جام يې سترگې سرې وي غړېدلې
په بسمل ځان يې شپونکي ته ورکتلې
د شپونکي له زړه نه هم الله خبر و
د هجران له غمه سوى زړه ځگر و
په تندي يې ښکلولو او ژړل يې
سر يې کېښودو په غېږ ورته کتل يې
چې تېر عمر يې د اوښ سره په ياد شو
لکه ښځو بيا په کوکو او فرياد شو
دا منم چې ډېر ته ماسره موږ نه وې
نه د نه ول که صورت باندې جوړ نه وې
مزلونه مې په دښتو په تا کړي
انبارونه د مالو مې په تا وږي

بڼه خواړه د تا اغزي ول زما ځانه
تا به بره راته نه کتل ای گرانه
د زړه سره ډېر مې کړی په تا ظلم
راته وبخښه په سختو کې که نه وم
د قدرت له کرشمونه اوښ گویا شو
په بسمل ځان په ویو باندي لگیا شو
ای شپونکیه لوږه تنده در بخښمه
په میرو کې هغه منډه در بخښمه
دا بخښم چې به مالونه په ما ډېر ول
ته به موږ وې زموږ نسونه له تا هېر ول
یوه نه وه له ما ډېرې گټې ستا وې
زما غوښې زما وینه هم وړیا وې
دا مې هر څه در بخښلي دي له زړه نه
تېر به نه شمه زه تا ته له یو څه نه

دا گيله مې ده ساتلې له ډېر وخته
دا له تا وه نه زما له کم بخت بخته
چې به کله قافلې شولې تيارې
را په مخ به وې دښتو لويې لارې
زما رسي به دې د خر په لاس کې ورکړه
موږ به شاته قافله به مو خرو سر کړه
دا حديث دی چې آخر ته زمان راشي
د کمظرفو بدعملو دوران راشي

ناپوهان د قام او کلي رهبران شي
پوهان ټيټې سترگې شا وته روان شي

ادبي بي ادبي مې کړې د ستر مفکر، شاعر او لیکوال ښاغلي الفت صاحب
لاندېنې نثر مې د (غوره نثرونه) کتاب څخه په خپل ږنگ شعري توان په نظم
بدل کړی، هیله ده ویې منی او ماتې گوډې راوبخښئ.

يو ماشوم ته پلار يې ووې چې خدمت کړه
انسان هلته چې انسان سره الفت کړه
گنې هسې دا وگړي په هزار دي
خدمتگار په کې يو خو گوندې په شمار دی
د دادا په ژبه پوه نه شو ما شوم وو
وې مثال د خدمتگار ووايه کوم وو
په وړه ژبه يې هم دادا گويا شو
د ملت د خدمتگارو په ثنا شو
د ږاندو لاسونه ونیوسي بوميا شي
ږوند په څه پېژنی دا چې لار له چا شي

په درانه خوب کې ویده وي منگري ته
څوک يې مړ کې ویده وينې شي سحري ته
د ناروغ درمل کوي چې مسافر وي
که هر څوک وي مسلمان او يا کافر وي
په سهار که هغه مړ شي پوه به نشي
چې غمخوارو باندې پوه کله دا مړه شي
قافلو ته لارې جوړې کړي په دښتو
په ځان تېرې کړي ناخوالې د بدبختو
ملتنه په رڼو سترگو ړانده وي
که يې هېر د خدمتگارو واړه کړه وي
کوم ملت ته چې بادار خدمتگار يو شي
د تاريخ له بڼ بوساړو غوندې لو شي

پنگه کار د بوميانو صرف خدمت وي
خدمتگار د انبياوو په صفت وي

نن شپه د تيره شي، سحر د نه شي
شمعه د وسوزي خو لمر د نه شي
ساقی د ټولې پيالې خلاصې کړي خو
زموږ په لوېدو باندې اوتر د نه شي
چې موږ خمار وو په سر هوش نه لرو
ښه، چې یوسف مخې نظر د نه شي
موږ به له تشو پیالو هوش اخلو بیا
خدای مه کړه دا هسې لوی شر د نه شي
موږ د ساقی له میخانې نه څار شه
مسجد د بند وي هېڅ اختر د نه شي
ساقی ستا جام له کوټرونو خوږ دی
ستا لیوني له هوش خبر د نه شی
رنگه ته دعا وکړئ چې نه شي ودان
د لیونو له در بې در د نه شي

زړه نه ودرېږي ځکه ته یې په کې
ساه چې مې نشته ساه مې نشته دی نو
چا ته ژوندی چاته به مری ښکارم
دا هم زما له پنگه بخته دی نو....
زړه دې ژوندی وي جنازه مې وکړئ
د تا له زړه وتل هم سخته دی نو
گوره چې څه کانې دې مینې وکړې
بې سره لوی دی بې له لښته دی نو
پنگه رسوا کړې مینې خوله وتره
د مجنون لار آخر تر دښته دی نو
موږ د سپکېږو درنه مینه ساتو
لا نیلام نه یې لا هم وخته دی نو...

نن شپه غواړم د غني او د خيام سره جام واخلم
د فلک سره په جنگ شم، خپل د بخت انتقام واخلم

نن شپه غواړم تر سهاره د جنت عاشقان مړه کړم
د دوزخ نوم دا دنيا کړم د بې دينو سلام واخلم

نن شپه زما خوا ته را نه شې ای له حورو نازولی
نن شپه غواړم نفرتو نه پاکې مينې انعام واخلم

د منصور روح ته آواز کړم چې د لاره ورکه شوې
هر زاهد هر محتسب نه نیم ايمان يا تمام واخلم

نن شپه غواړم مسجدو نه ميخانې، د ساقی کور کړم
نن شپه غواړم فلسفو نه د ظاهر عقل خام واخلم

دغه شپه نه ده قیامت دی ژوندي کېږي مړي بیرته
نن شپه غواړم چې حساب او ستا کتاب په نیلام واخلم

نن شپه زه او ساقی دواړه د شرابو خم خانې یو
آسمان زمکه خمار شوي څنگه هوش ته کلام واخلم

نن شپه وخت کله ودرېږي کله تیز لکه اوسۍ شي
نن شپه ځکه گناه نشته چانه کفر اسلام واخلم

نن شپه څه له، نن شپه څه له لیونی ږنگ ژوندی شوی
لیونو ته زنجیرونه تورو زلفو له دام واخلم

ژوند کې د هر چا سره کله کله داسې کېږي
چې تش بس تش د خپل د سوري سره ناستې کېږي

خپله په ځان باندې ژړېږي او په خپله ځان ته
ورکړي تسل چې گوندې گاتې د وخت وراستې کېږي

خو نه، دا وخت کله هم چا باندې زړه نه سوزوي
د هر بې کس د هر بې وس سره په ځغاستې کېږي

د ژوند څپې مو د ژوندون لپاره وړ نه گني
ځکه اوبه هم زموږ مرگ ته غشو لاستې کېږي

ږنگه! دا ږنگه برخه ورکړه بیرته لوی خښتن ته
چې له کږو لیکو دې کله د چا راستې کېږي

ٲوله هستي، دنيا، جنت مينه ده
د معشوقو رٲل نفرت مينه ده
كه مينه نه وي جنت هم كابل شه
په مينه اور، دوزخ، قيامت مينه ده
مينه كې كفر څه ايمان وه ساقبي
د تا تور زهر او شربت مينه ده
مينه اخ مينه، مينه مينه ده بس
د تا غنا زما غربت مينه ده
مينه كيما ده خاوره زر جوړوي
د تا په خيال كې زما صورت مينه ده

د ږنگ مزار كې چې اغزي وگورې
ساتي د گل زړه كې الفت مينه ده

توله شپه مې شمېرل ستوري ته ویده وې
پرې پراته وو زلفو سیوري ته ویده وې
تور رانجه مې تورو سترگو نه راغونډ کړل
جوړل مې د عشق توري ته ویده وې
د بانو غشي دې ښار د حسن ساتي
ستا منصور قاتل ته گوري ته ویده وې
اننگي ول که هنداره د زخمي زړه
ساه د بل له زړه نه پلوري ته ویده وې
په سپوږمۍ مخ دې سیمینې گوتې بر شوې
که د حسن کوم عرش ښوري ته ویده وې
سرکو شونډو کې دې پټ ساتلي څه ول
پتنگان ول په هر لوري ته ویده وې
لکه ټول حسن راغونډ شي له جهان
ستا د مخ له آسمان ووري ته ویده وې

لکه ورکړي کوم کافر ته خدای جنت خپل
تور خالونه په مخ پوري ته ویده وې
سپین صدف د گل په څاه کې پیدا شوی
غائب دې سپینه خوله کې برېښي ته ویده وې
د گل اوښکه ملیار گډه کړه په پرڅو
ستا مین ته به څوک گوري ته وېده وې

رنگ له تورو نه انځور د ښکلیو باسي
سپېلني یې په تا پلوري ته ویده وې

بنکلی خو ډېرې دي کوم یو داسې وي
چې ورته گورې عبادت دې وشي
دا حسن خدای دی، که خدای حسن دی ټول

د خال په لورې عبادت دې وشي
زاهده عیب رندو کې څه لتوې
یاد کړې چې حورې عبادت دې وشي
هره سجده مسجد کې نه وي غوره
پیالې کړې پورې عبادت دې وشي
سافي یوازې په کعبه کې نه وي
سترگې کړه تورې عبادت دې وشي

رنگه چې خومره وې څښتن هومره وي
مه وایه نورې عبادت دې وشي

دشعرونو ليکل پرته
مو، بل هېڅ يو کمال نه زده
خدایه! داسې کمال راکړې
چې ښاريانو ته مو گران کړي
يا مو وشړې له ښاره
چې مو پاتې عمر پاره
بې کماله کليواله
سرکو شونډو سر پیزوان کړي

چې د اوښکو قطار زما په گربوان راغی
يعقوبي سترگو ته خيال د هجران راغی
قافلې د صبر مه را پرېږدئ دلته
د ځگر له آسمان وینو باران راغی
ای یوسفه دغه ښار په تا ښایسته و
کوم قاصد له بدرنگ ښار د کنعان راغی
ته به قدر د یعقوب د سترگو څه کړې
درد د مینې معشوق ته آسان راغی
زلیخا نه شوې چې پرېږدې تخت و تاج خپل
عشق کې خدای د محمد له آسمان راغی
پنگه مینه یې زده نه شي، چې زده نه وي
د عشق غشی تش په لور د جانان راغی
بس د تللي یار انگرې په لور سجدې کړه
ړوند یعقوب ته له ازله هجران راغی

مخ دې پټ دی په هزار هزار پردو کې
دا څه عشق دی پښتونواله په پښتو کې

زه به څه کړم د سپوږمۍ مخ چې اختر شي
ته چې نه وي اور دې واخلم اخترو کې

هو دروغ دي چې دې یاد یم تللی یاره
تا به چیرته لټوم خپلو پردو کې

عشقه ما ته دې حلاله ژوند حرام کړو
د رباب غوندي ژرېرمه نغمو کې

رنگه خلک به اختر لره هوس کړي
ته به سوزې لکه شمعۀ تورو شپو کې

چې يوه ساه بې ستا راتله را نه شي
چير ته دې نوم زما په خوله را نه شي
اخلم د خدای سره ستا نوم چې کله
ايان ته وایم خدای پاله را نه شي
ایمان د لار شی خو جانان دې نه ځي
توبه راځي د ښکلو تله را نه شي
حسن بې نیازه دی د عشق له غمه
پرځي د گل سره خواله را نه شي

"پنگ" دې رسوا دی، تا څوک نه پېژني
د عشق پېغور ستا تر کاله را نه شي

چا ته قطره کې ټول عالم ښکارېږي
چا ته د گل په سر شبنم ښکارېږي
د "رنگ" له سترگو آيينې شرمېږي
چا ته به تش د سترگو نم ښکارېږي
د تللو غم دې، زړه له زغم بهر دی
چې درته خیال کې هم زړه تم ښکارېږي
د غاټول زړه داغونه چا شمېرلي
د ښکلو زلفو کې چې سم ښکارېږي
د تا د مینې کیسې لنډې نه دي
په هر پرهر کې چې صنم ښکارېږي

ای د رنگ اوښکو خپل حد و پېژنئ
خیرات د عشق کې هم څوک کم ښکارېږي

اگر چه به اصول شعر نویسی زبان فارسی نمی فهمم اما کوشش کردم، به بزرگواری تان
بیخشید؛ در آسیاب عشق باید آرد شد

هر که زلفش واست باید باد شد

تا ترا از عشق ترس است ماه رو

حسن تو از سایه ها پر باد شد

سوخت باید آفتاب اسمان

تا کلام مولوی آباد شد

عشق چون در خون ها امیختند

آدمی از قید وقت آزاد شد

ساقی تا در پیاله ها عشق ریخته

ناله های یعقوب ما شاد شد

عشق را با باده ها پیوند داد

تا که منصور از انا الحق زاد شد

عشق آغازو سرانجام هاست عشق

ما بقی از جهل ها آباد شد

کله زړه د هاتي تنگ شي لکه سترگه د مېرې
کله لوی سمندر ځای شي په لیمه کې د سړې

داسې ما سره هم کېږي د فراق په تورو شپو
چې مې یاد شي هغه خال ستا سپینو لیچو شنه بنگرې

ستا د پښو خاورې به بت کړم، کافر نه یم
څوک چې نکړي سجده یار ته سوچ کافر دی

که تفسیر د خط و خال د ساقی زده کړې
شیخ، ملا او زاهد واړه پوچ کافر دی

زه ستا د مينې د ستار غږ په سماع راوستم
د تا تر دره د عشق بې حدې گناه راوستم

رنگ منصوري غاړه د تا مينې ته کېښودله
دار ته د وصل د اغيار رانده سپاه راوستم

چې دې ونه وينم هره خوا تيره شي
سوچ کافر شم لاله په ما خوره شي

چې پيدا شي مسلمان شمه مومن شم
رنگ نه لمر شم کاینات مې هر ذره شي

تللې د سترگو اوبه لاسته نشي
د سپک سړي به درنه ناسته نشي

له بې ادبو نه کوڅه بدلوه
د سپي لکۍ به کله راسته نشي

په خوږو خوږو خوږو پسې مچان وي
چې معنا لري هغه په تله گران وي

خزانې په ږنگو زړونو کې موندی شي
د کمر په سر تپوس سره چينجيان وي

څه وشول، ولې، څنگه آر د پښت لمبې شو رانه
پښتو مو هېره کړه، پښتون ټوټې ټوټې شو رانه

د پروند لمنه مو نیوله د گونگ غږ ته غوږ وو
چې پښتونواله افغانیت زړې زړې شو رانه

ارواښاده پښتو رح!

بابا دعا د جنازې د پښتو ژبې کړې
پلار مې وصیت د مړې پښتو څه نا څه پلې کړې

له ما یې هېره هدیره او هغه څلی دی، چې
فارسي ما تا اردو نمسو لره ښاغلي کړې

خر دی چې د عشق په لار روان نه وي
مړ دی چې د چا، څوک یې جانان نه وي

کوم زړه کې چې خدای وي مینه هم لري
نه وی چې مین هغه انسان نه وي

لکه چې خدای شته خو مکان نلري
لکه خوره رڼا خو ځان نلري

مینه کې زه او نه ورکېږي ځکه
چې مینه خدای دی شرک امکان نلري

بنکلي چي تهربري په رمبر شي خره
غتي زلزلې شي په پتار شي خره

داسې فتواگانې داسې گل کري
ژېر سري چې کله په گفتار شي خره

د فضل الرحمان د فتوا په هکله مې ليکلی و

پښتو مې پلار او نیکو پرېښوده
تر ژبې راغله شونډو پرېښوده

گنې مې شونډو ویل ستا شونډو ته
په نا مین یم ! پښتو پرېښوده

د وطن مور سره چې خومره بې ناموسه شول دوی
مورکې مه اخله ډالۍ ته له دا هسې سپي زوی

که د وطن حق یې ادا کړو بیا افغان بچی شو
کنه د مار بچی وو تا په خپلو وینو کړو لوی

خو پرېنډو شرق او غرب خپلی فکر
يو څاروي او کوم ستر خر به مو وي مشر

تو لعنت په داسې مشر داسې کشر
چې دنيا عقبا يې جوړه وي په عْشر

زه درنه زړه نه درنه خوله غواړمه
نه زلفو سوري مړه کاته غواړمه

يوازې هومره پنگ ته پټ ووايه
مړ دې په خال د زړې زه غواړمه

دوه اويا حورې چې د سل افغان په بيه اخلي
دا خره بيا خپل حوس ته زما د دين نوم څه له اخلي

دوى چې د كوم غلمان لپاره زموږ سر غوڅوي
هغوى دا تور ټټوان د پچو وړو ته كله اخلي

هره بښکلې در ته سترگو کې خوږه شي
ګوندي پنگه نظر نه لرې ليدو کې

کنه خداپرو دا څنار څنار ځوانۍ يې
لکه پاڼه د خزان به شي لوېدو کې

ببگا شیخ یوې فاحشې ته وې نخرې کړې
په هره شبه څوک دام کې ځولنې کړې

فاحشې ووې ای شیخه! دا رښتیا ده
خو چې ته څنگه ښکارېږې هغه کړې، کړې؟

فیلسوف، شاعر او وخت ستر پوه خیام رباعي مې پښتو
کړې.

توره د خوشال وي او روش د باچا خان
عقل د جمال وي او احساس د ملنگ جان

داسې که پيداشي نو پيدا کې بل افغان
يا وبا کې گډه چې بيا مړ شي مړ پټان

زه د پښتو او د مذهب په نوم مرم
له بې ادب و ادب په نوم مرم

زه يم افغانه بېچاره مورکي
د حوا لور يم د نسب په نوم مرم

افغانې لور ته

زما مرشد او استاد ښاغلي حیدري وجودي ته ډالۍ

ږنگې ودانې له تا، ږندې روښانې له تا
سماع کړي زانې له تا، پیره زما وجودي

د ږنگ سلام ومنه، ډېر احترام ومنه
ملنگان ستا دي غني، پیره زما وجودي

د مقمر له زویه څه غواړې نه
ای محتسبه زه له ار داسې یم

پلار مې په دوه غنمو خرڅ کړو جنت
زی په یو خال خرڅوم نر داسې یم

آر = اصل

مقمر = قمارباز، جواربگر، جوارگر

زی = زه یې

د مقمر له زویه څه غواړې نه
ای محتسبه زه له ار داسې یم

پلار مې په دوه غنمو خرڅ کړو جنت
زی په یو خال خرڅوم نر داسې یم

آر = اصل

مقمر = قمارباز، جواربگر، جوارگر

زی = زه یې

لکه جام له میو ډک وي، ستا هم خوله له خندا ډکه
خاورې نه شو خوار نصیب زما چې ملا یم له تلنکه
د طواف په نوم به ورشم ستا د زنې په سر خال ته
ځکه هسې هم خوږې دي د کوثر له څک څکه

سمندر نه دی چې په شور شي په خپو شي زړگی
کهکشان نه دی چې ږنگېږي په لوېدو شي زړگی

لکه کوم غره کې کوم غرڅه یوازې ساه ورکوي
پوهېږي یو پرې خپله زړه په ماتېدو شي زړگی

د لیونی پښتون پښتو سره به لوبې نه کړې
په رسی وټې ماشوم چې لا به سوبې نه کړې

موږ که زموږ غونډې درانده یو ته غیږې گوره
دښتې به سر په جنگوو باندې خړوبې نکړې

مگر صور د اسرافیل یې تر غوږو شي
د ناصح نصیحت هیڅ پرې اثر نه کا

له ویده پښتونونه هغه خر دی غوره
چې په هوش باندې بېهوشه نظر نه کا

لاږمه زوړ شومه بيا ځوان به نه شم
له سترگو ولوېدم جانان به نه شم
اوس مو له ښکلو لارې بيلې شولې
نتکې، والې د تا پيزوان به نه شم

لارمه زور شومه بيا خوان به نه شم
له سترگو ولوېدم جانان به نه شم
اوس مو له ښکلو لارې بيلې شولې
نتکې، والې د تا پيزوان به نه شم

خواني مو سترگو باندې ونه لیده
چې په لیمو کې اوسېدلي نه یو

خاني، خواني او پښتونواله چېرته
چې ناسې ښکلو موږ منلي نه یو

ژبه د مور وي خرڅول يې خرڅول د مور دي
پرويز خټکه ! يو پښتون ته دا کول پېغور دي

پرويز خټکه ! خپله خټه خپله مټه پاله
دا پنجابيان هغه مغل دي خو مخونۍ تور دي

هغه پښتون چې په پښتو شرمېږي
نه پښتو ليکي نه پښتو غږېږي

د هغې ډمې د پازیب غوندې دی
چې د پردو محفل کې وشرنگېږي

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library